

Převod daňové evidence na vedení účetnictví ve vybraném podniku

Marie Štefaníková

Bakalářská práce
2022

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav financí a účetnictví

Akademický rok: 2021/2022

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Marie Štefaníková**
Osobní číslo: **M17448**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Účetnictví a daně**
Forma studia: **Kombinovaná**
Téma práce: **Převod daňové evidence na vedení účetnictví ve vybraném podniku**

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Na základě průzkumu literárních zdrojů charakterizujte daňovou evidenci a účetnictví se zaměřením na přechod z daňové evidence na vedení účetnictví.

II. Praktická část

- Charakterizujte vybraný podnik a proveďte převod daňové evidence na vedení účetnictví.
- Analyzujte dopady převodu a navrhnete závěrečná doporučení.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

- DUŠEK, Jiří a Jaroslav SEDLÁČEK. *Daňová evidence podnikatelů 2020*. 17. vydání. Praha: Grada, 2020, 144 s. ISBN 978-80-271-1035-3.
- SKÁLOVÁ, Jana. *Podvojně účetnictví 2020*. 26. vydání. Praha: Grada, 2020, 192 s. ISBN 978-80-271-1034-6.
- ŠTEKER, Karel a Milana OTRUSINOVÁ. *Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví*. 2. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada, 2016, 284 s. ISBN 978-80-271-0048-4.
- WILD, John J. *Financial accounting: Information for Decisions*. 9th edition. New York, NY: McGraw-Hill Education, 2019, 588 s. ISBN 978-1-259-91704-2.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Zuzana Crhová, Ph.D.**
Ústav financí a účetnictví

Datum zadání bakalářské práce: **11. února 2022**
Termín odevzdání bakalářské práce: **20. května 2022**

L.S.

prof. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
garant studijního programu

Ve Zlíně dne 11. února 2022

**PROHLÁŠENÍ AUTORA
BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE**

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s příjím-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považuji se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

Jméno a příjmení:

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zabývá přechodem z daňové evidence na vedení účetnictví ve vybraném podniku. Teoretická část bakalářské práce obsahuje popis daňové evidence a účetnictví z hlediska relevance k vybranému podnikateli a zároveň se zaměřuje na převod daňové evidence na vedení účetnictví. Praktická část se především zabývá samotným přechodem z daňové evidence na vedení účetnictví a stanovuje daňový dopad na podnikatele. Mezi cíle této práce patří připravit přechod z daňové evidence na vedení účetnictví u vybraného podnikatele, zhodnotit výsledný daňový dopad na vybraný subjekt a doporučit nebo nedoporučit přechod z daňové evidence na vedení účetnictví.

Klíčová slova: daňová evidence, účetnictví, daňový dopad, podnikatel

ABSTRACT

The bachelor thesis deals with the transition from tax evidence to accountancy in a selected company. The theoretical part of the bachelor's thesis contains a description of tax evidence and accounting in terms of relevance to the selected entrepreneur and also focuses on the transfer of tax evidence to accountancy. The practical part mainly deals with the transition from tax evidence to accountancy and determines the tax impact on the entrepreneur. The aims of this work include to prepare the transition from the tax evidence to the accounting of the selected entrepreneur, to evaluate the resulting impact on the selected entity and to recommend or not to recommend the transition from tax evidence to accountancy.

Keywords: tax evidence, accountancy, tax impact, entrepreneur

Ráda bych zde poděkovala daňovému poradci, panu Václavu Marečkovi, a mé vedoucí bakalářské práce paní Ing. Zuzaně Crhové, Ph.D., za odborné rady, vedení a cenné připomínky při zpracování mé bakalářské práce.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	9
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 DAŇOVÁ EVIDENCE	12
1.1 EVIDENCE PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ.....	13
1.1.1 Deník příjmů a výdajů	13
1.2 EVIDENCE DLUHŮ A POHLEDÁVEK	14
1.2.1 Kniha dluhů a pohledávek.....	14
1.3 EVIDENCE ZÁSOB	15
1.3.1 Skladová karta	15
1.4 EVIDENCE DLOUHODOBÉHO MAJETKU.....	15
1.4.1 Kniha dlouhodobého majetku, karta dlouhodobého majetku	16
1.5 EVIDENCE JÍZD	17
1.5.1 Kniha jízd.....	17
1.6 MZDOVÁ EVIDENCE.....	18
1.7 EVIDENCE DANĚ Z PŘIDANÉ HODNOTY	18
2 ÚČETNICTVÍ.....	20
2.1 ZÁKONNÁ ÚPRAVA ÚČETNICTVÍ.....	20
2.2 ZÁSADY ÚČETNICTVÍ.....	21
2.3 SMĚRNÁ ÚČTOVÁ OSNOVA A ÚČTOVÝ ROZVRH	22
2.4 ÚČTOVÁNÍ NA ÚČTECH A ÚČETNÍ KNIHY	22
2.5 ÚČETNÍ ZÁVĚRKA.....	24
3 PŘECHOD Z DAŇOVÉ EVIDENCE NA VEDENÍ ÚČETNICTVÍ.....	30
3.1 DŮVODY PŘECHODU Z DAŇOVÉ EVIDENCE NA VEDENÍ ÚČETNICTVÍ	30
3.2 POTŘEBNÉ KROKY PŘI PŘECHODU Z DAŇOVÉ EVIDENCE NA ÚČETNICTVÍ.....	31
3.2.1 Daňové priznání a výpočet daně z příjmů fyzických osob	31
3.2.2 Inventarizace majetku a dluhů.....	32
3.2.3 Uzavření účetních knih, otevření počátečního účtů rozvážného a převodový můstek	32
3.2.4 Daňový dopad přechodu	33
3.2.5 Vnitřní směrnice podniku	34
II PRAKTICKÁ ČÁST.....	36
4 PŘEDSTAVENÍ PODNIKU	37
5 VYPRACOVÁNÍ PŘEVODU DAŇOVÉ EVIDENCE NA VEDENÍ ÚČETNICTVÍ	39

5.1	VÝPOČET DANĚ PRO DAŇOVÉ PŘIZNÁNÍ.....	39
5.2	INVENTARIZACE AKTIV A PASIV PODNIKU.....	40
5.3	PŘEVODOVÝ MŮSTEK	44
5.4	ZAHAJOVACÍ ROZVAHA	45
5.5	OTEVŘENÍ ÚČETNÍCH KNIH	47
5.6	DAŇOVÝ DOPAD PŘECHODU.....	48
5.7	VNITROPODNIKOVÉ SMĚRNICE.....	48
5.8	OPTIMALIZACE DAŇOVÉHO DOPADU A DOPORUČENÍ.....	54
5.9	ZHODNOCENÍ	57
	ZÁVĚR	58
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	59
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	62
	SEZNAM OBRÁZKŮ	63
	SEZNAM TABULEK	64
	SEZNAM PŘÍLOH	65

ÚVOD

Zákon o účetnictví definuje subjekty, které jsou povinny vést účetnictví. Pokud podnikatelé vedou daňovou evidenci a dosáhnou zákonem stanovených podmínek pro povinné vedení účetnictví jsou nuceni provést převod daňové evidence na vedení účetnictví. Samotný přechod obsahuje hodně kroků, které je potřeba zvládnout a provést. Jedná se především o zpracování daňového přiznání, provedení inventarizace majetku a dluhů, stanovení daňového dopadu na podnikatele, otevření účetních knih, sestavení zahajovací rozvahy a vytvoření vnitřních směrnic spolu s účetním rozvrhem. Podnikatel si může tyto kroky uskutečnit sám nebo s pomocí účetních firem, které se zabývají účetnictvím a daněmi, běžnou praxí však je, že si tento přechod nechávají zpracovat kvalifikovanou účetní, daňovým poradcem nebo účetní firmou, aby nedošlo k chybnému přechodu.

Tato práce připraví přechod z daňové evidence na vedení účetnictví dle odborné literatury, stanoví daňový dopad u konkrétního podnikatele, který by chtěl dobrovolně převést svou daňovou evidenci na vedení účetnictví a vysloví doporučení a zhodnocení celkového výsledku přechodu. Podnikatel se pak na základě této bakalářské práce rozhodne, zda přechod uskuteční či nikoliv.

První část práce bude zaměřena na charakteristiku daňové evidence a účetnictví se zaměřením na vybraného podnikatele, který si nepřál být jmenován. Budou zde zmíněné převážně jen ty části daňové evidence a účetnictví, které se ho týkají či budou týkat. V druhé části bude zpracován samotný přechod z daňové evidence na vedení účetnictví, provedena inventarizace a spočítána daňová povinnost, sestaven převodový můstek, zahajovací rozvaha spolu s otevřením účetních knih, bude stanoven daňový dopad, optimalizována daň a vytvořen modelový případ, který by mohl podnikatele v budoucnu potkat, a to takový, že podnikatel dosáhne ztráty, protože dojde k úbytku poptávky po službách, které nabízí, a opět bude vyřešen a zoptimalizován. Nakonec budou vyhodnoceny zjištěné skutečnosti.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Cílem této práce je připravit přechod z daňové evidence na vedení účetnictví za pomoci odborných knih a zákonů, a následně jej doporučit či nedoporučit. Práce se skládá z části teoretické a z části praktické.

Část teoretická obsahuje charakteristiku daňové evidence, kterou vede vybraný podnikatel, charakteristiku vedení účetnictví a přechodu z daňové evidence na vedení účetnictví, na základě prostudování odborných knih a internetový zdrojů.

V části praktické je vypracován přechod z daňové evidence na vedení účetnictví z provedené analýzy inventarizace majetku a závazků, dále je stanoven daňový dopad na vybraného podnikatele, provedena optimalizace daňového dopadu, vytvořen modelový případ a zhodnocení výsledného přechodu a daňového dopadu.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 DAŇOVÁ EVIDENCE

Daňová evidence je upravena zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu, ve znění pozdějších předpisů, konkrétně ustanovení § 7b. (Dušek a Sedláček, 2020)

Daňová evidence pro účely daní z příjmu slouží pro stanovení základu daně a pro zjištění daně z příjmů. Zaznamenávají se údaje o příjmech a výdajích, v členění potřebném pro zjištění základu daně, a o majetku a dlužích (Marková, 2021), přičemž se záznamy využívají jak pro vstup pro daňové přiznání, tak pro řízení chodu firmy při pravidelné evidenci (Dušek a Sedláček, 2020).

Ve zmíněném paragrafu není ustanovena forma a způsob vedení, uvádí se zde jen obsah daňové evidence, metody oceňování majetku a dluhů (dluh je nové označení pro závazek. V rámci této bakalářské práce používám oba termíny, protože odborná literatura, z které čerpám, tyto termíny stále používá) a povinnost úschovy daňové evidence za všechna zdaňovací období, pro která neuplynula lhůta pro stanovení daně. Dále je nutná inventarizace zásob, hmotného majetku, pohledávek a dluhů k poslednímu dni zdaňovacího období. O tomto zjištění provede zápis a o případné rozdíly upraví základ daně podle § 24 a 25. (Marková, 2021)

Záznamy se v daňové evidenci vedou především v peněžním deníku a v knize pohledávek a závazků. Další potřebné údaje mohou být zaznamenány v knihách či kartách nehmotného a hmotného majetku, knize finančního majetku, knize či kartě zásob, mzdové agendě, kartě rezerv, knize pro sledování DPH, a dalších. (Cardová, 2010)

Podkladem pro jednotlivé záznamy slouží doklady, které je nutno archivovat jako důkazní prostředek pro ověření daňových povinností správcem daně, a to po dobu, po kterou je správce daně oprávněn daňovou povinnost ověřovat. Daňovou evidenci pak podnikatel archivuje za všechna zdaňovací období, pro která neuplynula lhůta pro stanovení daní, stanovená zákonem o daních z příjmů nebo zvláštním právním předpisem. (Pilátová, 2016)

Daňová evidence nahrazuje původní, složitější, jednoduché účetnictví, a to od 1. 1. 2004, kdy bylo jednoduché účetnictví zrušeno novelou zákona o účetnictví (Dušek a Sedláček, 2020). Jednoduché účetnictví se vrátilo roku 2016, ale již není určené pro OSVČ, ale převážně pro neziskové organizace (Základy účetnictví v kostce: vše, co potřebujete vědět, 2021).

1.1 Evidence příjmů a výdajů

Poplatníci vedoucí daňovou evidenci musí zaznamenávat příjmy a výdaje související s podnikáním či jinou samostatnou výdělečnou činností (Dušek a Sedláček, 2020). Uvádí se příjmy peněžní, nepeněžní i příjmy dosažené směnou, které jsou předmětem daně (Marková, 2021). Příjmy osvobozené, nezahrnuté do základu daně, a které nejsou předmětem daně se uvádět nemusí (Grygarová, 2019).

Peněžní prostředky a ceniny se dle §5 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu, ve znění pozdějších předpisů oceňují jmenovitou hodnotou. (Marková, 2021)

Zaznamenávané výdaje by se měly členit na peněžní a nepeněžní daňové výdaje. (Dušek a Sedláček, 2020)

Zapisují se jen přírůstky a úbytky peněz v hotovosti (dle daňového řádu se v tomto případě musí vést záznamy o denních tržbách) a na bankovních účtech, dále pak již zmíněné nepeněžní příjmy a výdaje, jako jsou daňové odpisy, rezervy a zápočty pohledávek a dluhů. Zmíněné odpisy u majetku jsou uznatelné, i přes to, že majetek není uhrazen, musí však být splněny podmínky pro jeho odpisování dle §26 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu, ve znění pozdějších předpisů. Příjmy a výdaje v cizích měnách se přepočítají jednotným kurzem stanoveným ministerstvem financí. (Dušek a Sedláček, 2020)

1.1.1 Deník příjmů a výdajů

Deník příjmů a výdajů je nejdůležitější knihou vedenou v daňové evidenci. Označuje se také jako peněžní deník. Vedou jej podnikatelé, kteří nevedou účetnictví, neuplatňují výdaje paušální částkou a dosahují příjmů z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti podle § 7b zákona o daních z příjmů. Dle Duška a Sedláčka (2020) peněžní deník obsahuje minimálně údaje o:

- a) *datu uskutečnění transakce (zápisu do deníku),*
- b) *označení daňového dokladu,*
- c) *stručném popisu transakce,*
- d) *přehledu o celkových příjmech,*
- e) *přehledu o příjmech, které jsou předmětem daně z příjmů v členění podle dílčích základů daně,*
- f) *přehledu o přijaté a zaplacené dani z přidané hodnoty,*

- g) *přehledu o celkových výdajích,*
- h) *přehledu o výdajích souvisejících s příjmy, které jsou předmětem daně z příjmů,*
- i) *přehledu o úpravách podle § 23 a ostatních podle zákona o daních z příjmů, které zvyšují nebo snižují rozdíl mezi příjmy a výdaji za zdaňovací období. (str. 29)*

Zmíněné členění lze rozšířit či zúžit podle potřeb podnikatele. Zápisy se uskutečňují chronologicky podle jednotlivých dokladů a každý zápis se provede zvlášť na řádek. (Dušek a Sedláček, 2020)

1.2 Evidence dluhů a pohledávek

Pohledávky vyjadřují nárok věřitele na uhrazení dohodnutého plnění, dluhy vyjadřují povinnost dlužníka uhradit dohodnutá plnění. Opět tak, jako u peněžního deníku, není stanovena závazná forma vedení, jen je třeba uvést správně obsah. (Dušek a Sedláček, 2020)

Pohledávky se dle § 5 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu, ve znění pozdějších předpisů oceňují jmenovitou hodnotou, pořizovací cenou (u pohledávek nabytých postoupením) nebo cenou určenou ke dni jejího nabytí podle zvláštního právního předpisu o oceňování majetku (u pohledávek nabytých bezúplatně). Dluhy se oceňují dle § 7b zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu, ve znění pozdějších předpisů při vzniku jmenovitou hodnotou a při převzetí pořizovací cenou. (Marková, 2021)

1.2.1 Kniha dluhů a pohledávek

Do knihy dluhů a pohledávek se zapisuje vždy, když dochází ke vzniku, změně či zániku dluhů nebo pohledávek. Je nutno vědět jaké pohledávky a dluhy máme, v jaké výši a vůči komu. Můžeme vést pohledávky a dluhy zvlášť, členěné dle libosti, anebo v knize jedné, do které můžeme zařadit i evidenci DPH, protože se k pohledávkám a dluhům váže. (Dušek a Sedláček, 2020)

V knize dluhů a pohledávek můžeme uvádět údaje o (Dušek a Sedláček, 2020):

- a) označení dokladu,
- b) věřiteli/dlužníku,
- c) druhu dluhu/pohledávky,
- d) částce,
- e) datumu přijetí/odeslání dokladu,

- f) datumu splatnosti,
- g) datumu úhrady/inkasa.

1.3 Evidence zásob

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu, ve znění pozdějších předpisů vysloveně neuvádí povinnost vést skladovou evidenci, ale z ustanovení § 7 vyplývá, že je třeba ji zaznamenávat. (Pilátová, 2016) Zmíněný zákon říká, že pro obsahové vymezení složek majetku v daňové evidenci se použijí zvláštní právní předpisy o účetnictví, není-li dále stanoveno jinak, tudíž se u zásob vychází z prováděcí vyhlášky k zákonu o účetnictví. Evidence zásob se provádí na skladových kartách, v knize zásob nebo v evidenci zakázky. (Nigrin, 2018)

V zásobách se eviduje materiál, nedokončená výroba a polotovary, výrobky, zboží, mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny a dále také drobný hmotný majetek. (Šteker a Otrusinová, 2016)

Ocenění zásob se dle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu, ve znění pozdějších předpisů provádí, je-li pořízen úplatně, pořizovací cenou, nebo, je-li pořízen ve vlastní režii, vlastním nákladem, nebo cenou určenou podle zvláštního právního předpisu o oceňování majetku ke dni nabytí u majetku nabytého bezúplatně, nebo pořizovací či reprodukční pořizovací cenou při vkladu do obchodního majetku. (Marková, 2021)

1.3.1 Skladová karta

Na skladových kartách se zachycuje stav a pohyb zásob v podniku. Vyplňuje se především popis zásoby, datum pořízení a vyřazení, cena pořízení, počet jednotek pořízených zásob, způsob vyřazení. (Dušek a Sedláček, 2020)

Pro evidenci materiálu od zákazníka se využívá evidence v knize pohledávek a dluhů. (Dušek a Sedláček, 2020)

1.4 Evidence dlouhodobého majetku

Dlouhodobý majetek je charakterizován dlouhodobou životností, životností delší než doba 1 roku, a vyšší ocenění stanovené účetní jednotkou. Dlouhodobý majetek se nespotřebovává najednou, ale postupně se zahrnuje do nákladů pomocí odpisů. Dělí se na dlouhodobý majetek hmotný, nehmotný a finanční. (Šteker a Otrusinová, 2016)

Mezi dlouhodobý nehmotný majetek patří nehmotné výsledky výzkumu a vývoje, software a ocenitelná práva. Výdaje za pořízení tohoto majetku je možné uvést v deníku již v okamžiku při pořízení anebo jej odpisovat a zahrnout jej do daní postupně. (Dušek a Sedláček, 2020)

Do dlouhodobého hmotného majetku řadíme pozemky, stavby, kulturní památky, umělecká díla, samostatné movité věci, pěstitelské celky trvalých porostů s dobou plodnosti delší než 3 roky, dospělá zvířata a jejich skupiny se vstupní cenou vyšší než 80 000 Kč (Dušek a Sedláček, 202). Zákon o daních z příjmů stanovuje hodnotu majetku pro zařazení do dlouhodobého majetku ve výši 80 000 Kč. Pokud této částky nedosáhne, nemohou být uplatňovány daňové odpisy (Šteker a Otrusinová, 2016).

Dlouhodobý finanční majetek zahrnuje majetkové účasti a ostatní majetkové a úvěrové cenné papíry. (Dušek a Sedláček, 2020)

Ocenění dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku k okamžiku uskutečnění účetního případu se provádí:

- a) pořizovací cenou, při pořízení majetku úplatně, včetně nákladů na pořízení, kterých je součástí například přeprava, montáž, clo, nikoli však opravy, údržby, kurzové rozdíly a další,
- b) vlastními náklady, při vytvoření majetku vlastní činností. Jedná se o náklady přímé a nepřímé na výrobu,
- c) reprodukční pořizovací cenou, která je určena cenou, za kterou by byl majetek pořízen v době, kdy se o něm účtuje,

přičemž se ocenění zvyšuje o technické zhodnocení a snižuje o určité dotace. (Skálová, 2020)

1.4.1 Kniha dlouhodobého majetku, karta dlouhodobého majetku

Při evidenci dlouhodobého majetku se vychází z vyhlášky pro podnikatele č. 500/2002 Sb. vydané Ministerstvem financí a dle této vyhlášky by se měl minimálně evidovat (Dušek a Sedláček, 2020):

1. název, popis majetku, sloužící pro identifikaci,
2. způsob ocenění,
3. datum pořízení nebo uvedení do užívání,

4. zvolený způsob daňového odpisování,
5. výše daňových odpisů,
6. zřízené zástavní právo,
7. datum a způsob vyřazení.

1.5 Evidence jízd

Podnikatel si může uplatnit pracovní cestovní výdaje do daní za splnění podmínek dle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. Za hlavní podmínky lze považovat evidenci jízd a silniční daň. (Dušek a Sedláček, 2020)

1.5.1 Kniha jízd

Kniha jízd slouží k zaznamenávání pracovních cest podnikatele. Může mít papírovou nebo elektronickou podobu, evidujeme zde pracovní cesty jak soukromým autem, tak autem služebním vedeném v majetku. (Jak správně vést knihu jízd, 2022)

Knihu jízd zakládáme, když neuplatňujeme paušální výdaje. (Jak správně vést knihu jízd, 2022)

Mezi základní informace, které se zaznamenávají patří:

1. údaje o vozidle (typ vozidla, SPZ, průměrnou spotřebu pohonných hmot)
2. datum,
3. čas odjezdu a příjezdu,
4. místo odjezdu a příjezdu,
5. účel cesty,
6. počátek a konec bezpečnostní přestávky (slouží pro dokládání dodržování bezpečnosti práce),
7. údaje o čerpání pohonných hmot (Jak správně vést knihu jízd, 2022),
8. počáteční a konečný stav tachometru (nevede se u soukromého vozidla) (Dušek a Sedláček, 2020).

1.6 Mzdová evidence

Podnikatel, který má zaměstnance, musí vždy vést mzdovou agendu. Vede ji na mzdových listech za každý kalendářní rok. Zaměstnavatel je povinen doložit výplatu mezd například podpisem zaměstnance. (Dušek a Sedláček, 2020)

Mzdový list obsahuje údaje o poplatníkovi, údaje o měsíční mzdě a údaje o výpočtu daně, ročním zúčtování záloh a daňového zvýhodnění. Jedná se například o jméno a příjmení, zaměstnance, jeho rodné číslo v případě daňového rezidenta, bydliště, údaje o osobách, které zaměstnanec uplatňuje pro snížení základu daně, nezdanitelné částky s důvodem jejich uznání, dále úhrn zúčtovaných mezd, částky osvobozené od daně, pojistné, základ pro výpočet zálohy na daň nebo daně podle zvláštní sazby, způsob výpočtu zálohy na daň nebo daně podle zvláštní sazby, zálohu na daň nebo daň podle zvláštní sazby, měsíční slevu na dani, měsíční daňové zvýhodnění, daňový bonus a zálohu po slevě. (Dušek a Sedláček, 2020)

1.7 Evidence daně z přidané hodnoty

Daň z přidané hodnoty upravuje zákon č. 235/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů. § 2 zmíněného zákona obsahuje předmět daně. Předmětem daně je (Kuneš, 2021):

- a) dodání zboží za úplatu osobou povinnou k dani, která jedná jako taková, s místem plnění v tuzemsku,
- b) poskytnutí služby za úplatu osobou povinnou k dani, která jedná jako taková, s místem plnění v tuzemsku,
- c) pořízení zboží z jiného členského státu za úplatu s místem plnění v tuzemsku osobou povinnou k dani, která jedná jako taková, nebo právnickou osobou nepovinnou k dani,
- d) pořízení nového dopravního prostředku z jiného členského státu za úplatu osobou nepovinnou k dani,
- e) dovoz zboží s místem plnění v tuzemsku.

Plátcem daně se podnikatel stává povinně ze zákona nebo dobrovolně. Příkladem nejčastější povinnosti je přesáhnutí obratu 1 mil. Kč za nejbližších 12 předcházejících měsíců. (Dušek a Sedláček, 2020)

Uplatnění DPH na vstupu i výstupu v daňové evidenci je stejná jako s účetnictvím. (Dušek a Sedláček, 2020)

DPH se odvádí měsíčně anebo čtvrtletně, přičemž základním zdaňovacím obdobím je měsíc. To samé platí i pro kontrolní hlášení, které je povinné od ledna roku 2016. Změnu zdaňovacího období lze provést jen na začátku kalendářního roku. (Pilátová, 2016)

Evidence DPH se může vést v knize pohledávek a dluhů nebo odděleně jako DPH na vstupu a výstupu, zvláště pro sazby daně. Z evidence musí být prokazatelné daňové dluhy za každé zdaňovací období, nároky na odpočet a vrácení daní za zdaňovací období, zaplacené zálohy na daň a zúčtování daní jako výsledek za zdaňovací období ve vazbě na daňové přiznání. (Dušek a Sedláček, 2020)

2 ÚČETNICTVÍ

Předmětem účetnictví je zobrazení aktiv a pasiv podniku, dále také nákladů a výnosů a následné zjištění výsledku hospodaření. Aktiva jsou majetkem podniku a pasiva zdroji ke krytí tohoto majetku firmy. (Šteker a Otrusinová, 2016)

Cílem je zobrazit hospodaření podniku pro interní a externí uživatele. Využívá se i pro srovnávání v národním a mezinárodním měřítku. (Šteker a Otrusinová, 2016)

Účetnictví má být vedeno tak, aby účetní závěrka byla srozumitelná a podávala věrný a poctivý obraz o předmětu účetnictví a finanční situaci. Věrnost a poctivost je naplněna tehdy, pokud účetní závěrka odpovídá skutečnému stavu a je vyhotovena v souladu s účetními metodami, v souladu se zákonem o účetnictví a jinými právními předpisy, a účetní metody jsou použity tak, aby byla dosažena reálnost a skutečný stav účetnictví. (Ryneš, 2021)

Účetnictví se vede v plném nebo zjednodušeném rozsahu. Zjednodušený rozsah vedení účetnictví, dle zákona o účetnictví v platném znění, mohou vést fyzické osoby, které nemají povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem, nebo ty, o nichž to stanoví zvláštní zákon, právnická občanská sdružení, církve a náboženské společnosti, nadační fondy, a další (Skálová, 2020). Možnost vedení účetnictví ve zjednodušeném rozsahu musí výslovně stanovit zákon o účetnictví, jinak musí účetní jednotka vést účetnictví v plném rozsahu. (Ryneš, 2021)

2.1 Zákonná úprava účetnictví

Účetnictví je upravováno především zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění, vyhláškami k tomuto zákonu, českými účetními standardy a vnitřními směrnicimi účetní jednotky. Při zpracovávání účetnictví se využívají i další zákony, například zákon o dani z přidané hodnoty, zákon o daních z příjmu, zákon o dani silniční, a další. (Šteker a Otrusinová, 2016)

Zákon o účetnictví se vztahuje na účetní jednotky, které jsou v tomto zákoně charakterizovány. Upravuje rozsah vedení účetnictví, účetní doklady, zápisy a knihy. Zabývá se účetní závěrkou, která je tvořena rozvahou, výkazem zisku a ztráty a přílohou. Stanovuje způsoby oceňování majetku a dluhů. Dále také obsahuje informace o inventarizaci majetku a dluhů, o úschově účetních záznamů a další. (Zákon č. 563/1991 Sb., 2022)

Vyhlášky jsou vydávány Ministerstvem financí, a to pro podnikatele, pojišťovny, nepodnikatelské subjekty, vybrané účetní jednotky a pro jednoduché účetnictví (Šteker a Otrusinová,

2016). Upravuje především rozsah a jednotlivé části účetní závěrky, obsahové vymezení položek účetní závěrky směrnou účtovou osnovu a účetní metody (Ryneš, 2021).

České účetní standardy zajišťují soulad při používání účetních metod účetními jednotkami. Obsahují účetní metody a postupy účtování (Skálová, 2020). Obsah standardů se musí shodovat s ustanoveními zákona o účetnictví a dalšími právními předpisy. Pokud účetní jednotka dodržuje České účetní standardy, naplňuje ustanovení o účetních metodách podle zákona o účetnictví (Ryneš, 2021).

Vnitřní směrnice účetní jednotky jsou vytvářeny samotnými podniky, do kterých promítají platné zákony a předpisy. Stanovují zde pravidla, podmínky, pravomoci aplikované v podniku. (Šteker a Otrusinová, 2016)

2.2 Zásady účetnictví

Zásady účetnictví jsou pravidla při vedení účetnictví, které dodržují účetní jednotky. Jedná se o zásadu:

- a) účetní jednotky, která je stanovena jako celek, za který je účetnictví vedeno,
- b) neomezeného trvání účetní jednotky,
- c) zjišťování výsledku hospodaření v pravidelných intervalech,
- d) objektivitu účetních informací, kterouž získáme například doložením dokladů, inventarizací, účetní závěrkou, která podává věrný a poctivý obraz o účetnictví podniku,
- e) stálosti, srovnatelnosti mezi účetními obdobími, zajištěnou používáním stejných metod, oceňování majetku a odpisování majetku,
- f) opatrnosti, které docílíme nenadhodnocováním majetku a výnosů, jenž se promítají do účetnictví až po skutečné realizaci, a nepodhodnocováním dluhů a nákladů, které zaznamenáváme i když ještě nenastaly (Skálová, 2020),
- g) zákazu kompenzace platicí pro dluhy a pohledávky, výnosy a náklady, objevují se zde však výjimky,
- h) nezávislosti účetních období, nazývána také akruálním principem, stanovující způsob účtování skutečností do období, se kterým časově a věcně souvisí,
- i) vykazování v peněžních jednotkách (Šteker a Otrusinová, 2016).

Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví správně, úplně, průkazně, srozumitelně, přehledně a trvale. Účetnictví je správné, pokud je vedeno v souladu s předpisy, které upravují účetnictví (zákon o účetnictví, vyhlášky k zákonu o účetnictví, České účetní standardy, a další). Úplné je tehdy, pokud jsou zaúčtovány všechny účetní případy týkající se účetnictví, případy jsou doložené doklady, byla sestavena účetní závěrka, byla vyhotovena výroční zpráva a byly zveřejněny informace dle zákona o účetnictví. Průkaznost je splněna provedenou inventarizací a účtování je podloženo průkaznými účetními záznamy. Účetnictví je srozumitelné, pokud lze jednoznačně určit obsah účetních případů a záznamů, a trvalé, pokud jsou účetní záznamy uloženy a archivovány dle předepsaných lhůt. (Ryneš, 2021)

2.3 Směrná účtová osnova a účtový rozvrh

Směrná účtová osnova a účtový rozvrh jsou obsaženy v zákoně o účetnictví v druhé části, ustanovení §14. Ze směrné účtové osnovy vychází účetní závěrka, která se drží uspořádání stanoveného ve směrné účtové osnově. Směrná účtová osnova tedy určuje uspořádání a označení účtových tříd, popřípadě účtových skupin nebo i syntetických účtů pro účtování o stavu a pohybu aktiv a pasiv, nákladů a výnosů a výsledku hospodaření. (Zákon č. 563/1991 Sb., 2022)

Směrná účtová osnova pro podnikatele se skládá z 10 účtových tříd (0-9), které se dále dělí na skupiny. Třídy i skupiny jsou označeny čísly. Pod třídu 0 spadá dlouhodobý majetek, pod třídu 1 zásoby, 2 jsou krátkodobý finanční majetek a peněžní prostředky, 3 zúčtovací vztahy, 4 obsahuje kapitálové účty a dlouhodobé závazky, 5 náklady, 6 výnosy, 7 závěrkové a podrozvahové účty, pod 8 a 9 spadá vnitropodnikové účetnictví. (Kubátová, 2022)

Při tvorbě účtového rozvrhu podnik vychází z již zmíněné směrné účtové osnovy. Musí zde být obsaženy všechny účty potřebné pro zaúčtování všech účetních případů a k sestavení účetní závěrky v daném podniku. Účtový rozvrh je možno průběžně doplňovat o další potřebné účty. (Zákon č. 563/1991 Sb., 2022)

2.4 Účtování na účtech a účetní knihy

2.4.1 Účet

Účet je záznam o zvýšení a snížení konkrétního aktiva, závazku, vlastního kapitálu, výnosu nebo nákladu. Jsou zde tedy zachyceny účetní případy (Wild, 2019). Je označen číslem a názvem a má 2 strany, které jsou různě pojmenovány – Má Dáti a Dal, Debet a Kredit, Na

vrub a Ve prospěch, Levá a Pravá nebo Dlužnická a Věřitelská. Pro znázornění účtu se využívá T-forma účtu (Šteker a Otrusínová, 2016).

Dělí se na:

- a) rozvahové účty – zde patří účty aktivní a pasivní. Na aktivních účtech jsou zobrazeny aktiva a počáteční zůstatky s příbytky jsou zachyceny na straně účtu Má Dáti. Úbytky jsou na straně opačné. Na pasivních účtech jsou zobrazeny pasiva a počáteční zůstatky a příbytky jsou zachyceny na straně účtu Dal. Úbytky jsou opět na straně opačné. Jedná se o účty stavové, protože je z nich tvořena rozvaha, která vyjadřuje stav aktiv a pasiv. (Šteker a Otrusínová, 2016)
- b) výsledkové účty – jsou tvořeny účty nákladovými a výnosovými. Přírůstky nákladů jsou zachyceny na straně Má Dáti a úbytky na straně Dal. U výnosů je to přesně naopak. Jedná se o tokové účty, protože zachycuje toky nákladů a výnosů, z kterých je sestaven výkaz zisku a ztráty. (Šteker a Otrusínová, 2016)
- c) závěrkové účty – do závěrkových účtů zahrnujeme počáteční účet rozvažný, konečný účet rozvažný a účet zisku a ztrát. Počátečním účtem rozvažným otevíráme účetní knihy, konečným účtem rozvažným uzavíráme účetní knihy. (Šteker a Otrusínová, 2016)
- d) podrozvahové účty – zachycují účetní případy, které nejsou vykázány v rozvaze. Neúčtuje se na ně podvojným způsobem. Zobrazují například najatý majetek. (Skálová, 2020)
- e) syntetické účty – do syntetických účtů patří rozvahové a výsledkové účty. (Šteker a Otrusínová, 2016)
- f) analytické účty – analytické účty rozvíjí účty syntetické. Používají se k podrobnému sledování syntetických účtů. Účetní jednotka využívá libovolné množství analytických účtů na základě svých potřeb. Součet všech analytických účtů jednoho syntetického účtu se musí rovnat syntetickému účtu, který dané analytické účty rozvíjí. (Skálová, 2020)

2.4.2 Účetní knihy

Účetnictví vedené v plném rozsahu je vedeno v (Ryneš, 2021):

- a) deníku, kde jsou účetní případy seřazené chronologicky,

- b) hlavní knize, kde jsou účetní případy seřazeny z hlediska věcného (podle jednotlivých účtů),
- c) knihách podrozvahových účtů, které obsahují účetní zápisy neobsažené v hlavní knize a knize analytických účtů,
- d) knihách analytických účtů, které rozvíjí účetní zápisy hlavní knihy.

2.5 Účetní závěrka

Účetní závěrka je soubor účetních výkazů vytvořený účetní jednotkou. Měla by podávat věrný a poctivý obraz o předmětu účetnictví a finančním stavu účetní jednotky. Na účetní závěrku jsou kladeny požadavky jako (Ryneš, 2021):

- a) spolehlivost, která je zajištěna věrným a poctivým obrazem o předmětu účetnictví a finanční situaci účetní jednotky,
- b) srovnatelnost, která zaručuje možnost porovnání se stavy v minulých účetních obdobích, zajištěná dodržováním stálosti účetních metod a bilanční kontinuity. Případné odchylky jsou zaznamenány a odůvodněny v příloze,
- c) srozumitelnost pro pochopení uživatelem a umožnění mu tak ekonomicky se rozhodnout,
- d) významnost, která se zajistí zaznamenáním všech významných údajů, které by mohly ovlivnit úsudek a rozhodnutí uživatele.

Druhy účetní závěrky jsou vymezeny zákonem o účetnictví (Zákon č. 563/1991 Sb., 2022):

- a) řádná účetní závěrka – účetní závěrka sestavená k poslednímu dni účetního období, k rozvahovému dni,
- b) mimořádná účetní závěrka – účetní závěrka sestavená k jinému než poslednímu dni účetního období, k rozvahovému dni,
- c) mezitímní účetní závěrka – účetní závěrka sestavená v průběhu účetního období i k jinému okamžiku než ke konci rozvahového dne. U tohoto typu účetní závěrky se neuzavírají účetní knihy,
- d) konsolidovaná účetní závěrka – účetní závěrka sestavená a upravená metodami konsolidace. Je ověřena auditorem.

Je sestavená v české měně a vyjádřená v celých tisících nebo milionech korun. Dle ustanovení §18 musí účetní závěrka obsahovat (Šteker a Otrusínová, 2016):

- a) obchodní firmu nebo název a sídlo nebo jméno, bydliště a sídlo,
- b) identifikační číslo, je-li přiděleno, a informaci o zápisu do veřejného rejstříku,
- c) právní formu s případnou informací o likvidaci,
- d) předmět podnikání, případně účel, pro který byla účetní jednotka zřízena,
- e) okamžik, k němuž se účetní závěrka sestavuje,
- f) okamžik sestavení účetní závěrky,
- g) podpisový záznam statutárního orgánu nebo fyzické osoby, se kterým (včetně data podpisu) se považuje účetní závěrka za sestavenou.

Mezi účetní výkazy patří rozvaha, výkaz zisku a ztráty a příloha, dohromady tvořící účetní závěrku, která podává informace o činnosti účetní jednotky. Účetní závěrku doplňuje v některých případech i přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu. (Skálová, 2020)

Výkazy, které se stávají součástí účetní závěrky, a také rozsah účetní závěrky (při sestavování výkazu zisku a ztráty se bere i v úvahu, zda se jedná o obchodní společnost nebo ne), se stanoví na základě kategorizace účetních jednotek, a to na rozdělení účetních jednotek na mikro, malé, střední a velké, s povinností nebo bez povinnosti auditu. (Skálová, 2020)

Mikro účetní jednotka je definována jako ta, která k rozvahovému dni překračuje maximálně jednu z hraničních hodnot (aktiva celkem 9 mil. Kč, roční úhrn čistého obratu 18 mil. Kč, průměrný počet zaměstnanců během účetního období 10). Malá účetní jednotka je ta, která není mikro účetní jednotkou a k rozvahovému dni překračuje maximálně jednu z hraničních hodnot (aktiva celkem 100 mil. Kč, roční úhrn čistého obratu 200 mil. Kč, průměrný počet zaměstnanců během účetního období 50). Střední účetní jednotka není malou účetní jednotkou a překračuje maximálně jednu z hraničních hodnot (aktiva celkem 500 mil. Kč, roční úhrn čistého obratu 1 mld. Kč, průměrný počet zaměstnanců 250). Velká účetní jednotka překračuje k rozvahovému dni alespoň dvě z hraničních hodnot (aktiva celkem 500 mil. Kč, roční úhrn čistého obratu 1 mld. Kč, průměrný počet zaměstnanců 250). (Ryneš, 2021)

Rozvahový den je den, ke kterému účetní jednotky sestavují účetní závěrku a uzavírají účetní knihy. (Zákon č. 563/1991 Sb., 2022)

Zmíněnou kategorizaci stanovuje zákon o účetnictví. Testování zařazení účetní jednotky do kategorií je prováděno na začátku účetního období a pro přechod mezi jednotlivými kategoriemi musí účetní jednotka po dvě účetní období překračovat nebo přestat překračovat dvě hraniční hodnoty. Přechod pak nastane na počátku bezprostředně následujícího účetního období. (Ryneš, 2021)

Je sestavována ve zkráceném (účetní jednotky bez povinnosti mít ověřenou účetní závěrku auditorem) nebo plném rozsahu a rozsah je určován zákonem o účetnictví. Účetní závěrku mají mít ověřenou auditorem účetní jednotky, který tuto povinnost stanoví zvláštní právní předpis anebo zákon o účetnictví, který tuto povinnost ukládá (Zákon č. 563/1991 Sb., 2022):

- a) velkým účetním jednotkám, které nejsou subjekty veřejného zájmu,
- b) středním účetním jednotkám,
- c) malým účetním jednotkám, (včetně těch, které jsou akciovými společnostmi nebo svěřenskými fondy podle občanského zákoníku – tyto však musí překročit nebo dosáhnout alespoň 1 z níže uvedených hodnot) a k rozvahovému dni účetního období, za nějž se účetní závěrka ověřuje, a účetního období bezprostředně předcházejícího, překročily nebo již dosáhly alespoň 2 z níže uvedených hodnot:
 - a. aktiva celkem 40 mil. Kč,
 - b. roční úhrn čistého obrátu 80 mil. Kč,
 - c. průměrný počet zaměstnanců za účetní období 50.

K účetní závěrce, ke které je povinnost ověření auditorem, se vytváří výroční zpráva, jenž má kompletně informovat o hospodářské situaci účetní jednotky. (Zákon č. 563/1991 Sb., 2022)

2.5.1 Rozvaha

Rozvaha je tvořena aktivy a pasivy podniku, které jsou seřazeny v pořadí určeném vyhláškou Ministerstva financí. Jednotlivé položky mohou být rozšířeny, pokud se zachová pořadí, a sloučeny, pokud nejde o významnou částku, která slouží k věrnému a poctivému zobrazení účetnictví, a také když se po sloučení stane informace srozumitelnější. Ovšem zmíněné změny musí být uvedeny v příloze účetní závěrky. (Skálová, 2020)

Aktiva a pasiva se zachycují za minulé a běžné účetní období, přičemž běžné období aktiv se dělí ještě na brutto, korekce a netto. Hodnoty brutto jsou hodnoty majetku neupravené o

opravné položky a oprávky, hodnoty korekce jsou hodnoty opravných položek a opravek zachycovaného majetku a hodnoty netto jsou rozdílem mezi hodnotami brutto a korekce majetku. Minulé účetní období aktiv zobrazuje hodnoty netto minulého účetního období (Skálová, 2020). Zde je nutno dodržet bilanční kontinuitu, která stanovuje pravidlo pro zachycování počátečních stavů rozvahových účtů, které otevírají účetní období, a konečných zůstatků rozvahových účtů, které uzavíraly bezprostředně předcházející období, a to takové, aby se zmíněné hodnoty rovnaly (Šteker a Otrusinová, 2016). V případě, kdy se nerovnají, se postupuje s ohledem na významnost podle § 19 zákona o účetnictví. Tahle úprava se pak zachytí a odůvodní v příloze (Skálová, 2020).

Nulové hodnoty jednotlivých položek rozvahy se neuvádějí. (Skálová, 2020)

Výsledné položky aktiva celkem a pasiva celkem se musí rovnat a splnit tak požadovaný bilanční princip, bilanční rovnici $AKTIVA = PASIVA$. (Šteker a Otrusinová, 2016)

Rozvaha se sestavuje k rozvahovému dni a můžeme ji dělit na rozvahu (Šteker a Otrusinová, 2016):

- a) zahajovací, která se sestavuje k okamžiku vzniku účetní jednotky,
- b) počáteční, která se sestavuje na začátku účetního období,
- c) konečnou, která se sestavuje ke konci účetního období.

Rozvaha obsahuje položky, skrz které je provázána s výkazem zisku a ztráty a přehledem o peněžních tocích. Jedná se o „Výsledek hospodaření běžného účetního období“, jenž přebírá hodnotu z výkazu zisku a ztráty z položky „Výsledek hospodaření za účetní období“ (Horák, Ph.D., 1997-2022), o peněžní prostředky běžného účetního období, které jsou shodné s konečným stavem peněžních prostředků v přehledu o peněžních tocích a o peněžní prostředky minulého účetního období, které jsou shodné s peněžními prostředky na počátku období v cash flow (Müllerová, CSc., 1997-2022).

2.5.2 Výkaz zisku a ztráty

Jedná se o odvozený účetní výkaz, protože rozvíjí položku „Výsledek hospodaření běžného účetního období“ uvedenou v rozvaze. Zachycuje tvorbu výsledku hospodaření, náklady a výnosy, jež jsou označeny písmeny (nákladové položky) a číslicemi (výnosové položky). Výkaz zisku a ztráty obsahuje hodnoty za minulé a běžné účetní období. Výsledek hospodaření se dělí se na provozní a finanční činnost a závaznými předlohami, ze kterých se vychází při jeho sestavování, jsou přílohy 2 a 3 vyhlášky k zákonu o účetnictví. Nulové hodnoty se

neuvádějí a některé položky mohou být sloučeny podobně jako u rozvahy (jsou označeny arabskou číslicí). (Šteker a Otrusínová, 2016)

2.5.3 Příloha

Příloha doplňuje a vysvětluje informace uváděné v rozvaze a ve výkazu zisku a ztráty. Uvádějí se povinné obecné informace všemi účetními jednotkami a doplňující informace, které uvádějí účetní jednotky s povinností auditu, střední a velké účetní jednotky. (Skálová, 2020)

Mezi obecné informace patří například (Skálová, 2020):

- a) obecné informace o účetní jednotce, tj. název a sídlo, právní formu účetní jednotky, předmět podnikání, a další,
- b) použité účetní metody a zásady včetně odchylek,
- c) výši dluhů a pohledávek se splatností delší než 5 let,
- d) průměrný počet zaměstnanců během účetního období.

Doplňující informace tvoří například (Skálová, 2020):

1. informace o vydaných akcích,
2. výši odložené daně a její vývoj,
- e) výši odměn přiznaných za účetní období kontrolním, řídicím a správním orgánům.

2.5.4 Přehled o peněžních tocích

Jedná se, stejně jako u výkazu zisku a ztrát, o odvozený výkaz, nazývaný také cash flow. Zachycuje informace o příjmech a výdajích peněžních prostředků a ekvivalentů za účetní období. Člení se na činnost provozní, investiční a finanční. (Šteker a Otrusínová, 2016)

Pro jeho sestavení se využívá metoda přímá nebo nepřímá. Přímá metoda vychází přímo z pohybu příjmů a výdajů, zato metoda nepřímá vychází z výsledku hospodaření, který upravuje na pohyb peněz. Zvolená metoda záleží na samotné účetní jednotce. (Šteker a Otrusínová, 2016)

2.5.5 Přehled o změnách vlastního kapitálu

Přehled o změnách vlastního kapitálu je odvozený výkaz, který zobrazuje a vysvětluje změny vlastního kapitálu za účetní období. Jsou zde změny vyplývající z transakcí s vlastníky a z ostatních operací. Tento přehled nemá danou konkrétní formu. (Šteker a Otrusínová, 2016)

3 PŘECHOD Z DAŇOVÉ EVIDENCE NA VEDENÍ ÚČETNICTVÍ

3.1 Důvody přechodu z daňové evidence na vedení účetnictví

Podnikatel může přejít z daňové evidence na vedení účetnictví dobrovolně, anebo mu to bylo uloženo zákonem. (Dušek, 2008)

V případě dobrovolnosti jsou důvodem interní požadavky podniku nebo externí požadavky kladené na podnik. Interní požadavky zahrnují potřebu větší informovanosti o stavu podnikání, externí pak například požadavek od banky. (Dušek, 2008)

Zákon ukládá povinnost vedení účetnictví účetním jednotkám. Dle zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví, v platném znění, se mezi účetní jednotky řadí:

- a) právnické osoby, které mají sídlo na území České republiky,
- b) zahraniční právnické osoby a zahraniční jednotky, které jsou podle právního řádu, podle kterého jsou založeny nebo zřízeny, účetní jednotkou nebo jsou povinny vést účetnictví, pokud na území České republiky podnikají nebo provozují jinou činnost podle zvláštních právních předpisů,
- c) organizační složky státu,
- d) fyzické osoby, které jsou jako podnikatelé zapsány v obchodním rejstříku,
- e) ostatní fyzické osoby, které jsou podnikateli, pokud jejich obrat podle zákona o dani z přidané hodnoty, včetně plnění osvobozených od této daně, jež nejsou součástí obratu, v rámci jejich podnikatelské činnosti přesáhl za bezprostředně předcházející kalendářní rok částku 25 000 000 Kč, a to od prvního dne kalendářního roku.
- f) ostatní fyzické osoby, které vedou účetnictví na základě svého rozhodnutí,
- g) ostatní fyzické osoby, které jsou podnikateli a jsou společníky sdruženými ve společnosti, pokud alespoň jeden ze společníků sdružených v této společnosti je osobou uvedenou v písmenech a) až f) nebo h) až l),
- h) ostatní fyzické osoby, kterým povinnost vedení účetnictví ukládá zvláštní právní předpis,
- i) svěřenské fondy podle občanského zákoníku,
- j) fondy obhospodařované penzijní společnostmi podle zákona upravujícího doplňkové penzijní spoření,

- k) investiční fondy bez právní osobnosti podle zákona upravujícího investiční společnosti a investiční fondy, nebo
- l) ty, kterým povinnost sestavení účetní závěrky stanoví zvláštní právní předpis nebo které jsou účetní jednotkou podle zvláštního právního předpisu.

3.2 Potřebné kroky při přechodu z daňové evidence na účetnictví

Pro přechod z daňové evidence na účetnictví je nutno provést několik kroků, a to (Kubátová, 2022):

1. zpracuje se daňové přiznání,
2. provede se inventarizace majetku a dluhů,
3. uzavřou se účetní knihy, otevřou počáteční účty a sestaví se zahajovací rozvaha,
4. vyčíslí se položky, které budou ovlivňovat základ daně ve zdaňovacím období počátečního účetnictví,
5. vytvoří se vnitřní směrnice podniku, které obsahují platné zákony a předpisy aplikované do podniku.

3.2.1 Daňové přiznání a výpočet daně z příjmů fyzických osob

Druhy daňového přiznání (Gola, 2022):

1. řádné – daňové přiznání podané do řádného termínu,
2. dodatečné – daňové přiznání podávané po řádném termínu,
3. opravné – daňové přiznání podané do řádného termínu. Opravuje daňové přiznání řádné a nahrazuje jej.

Při výpočtu daně a zpracování daňového přiznání u fyzických osob je třeba rozlišovat příjmy ze závislé činnosti, příjmy ze samostatné činnosti, příjmy z kapitálového majetku, příjmy z nájmu a ostatní příjmy. Dále se stanoví výdaje, a to buď skutečné anebo paušální výdaje. Z jednotlivých příjmů a výdajů získáme dílčí základy daně, z kterých stanovíme jeden základ daně. (Marková, 2021)

Od základu daně lze odečíst nezdanitelné části základu daně a odčitatelné položky. Základ daně se poté zaokrouhlí na celá sta dolů. Následně se vynásobí 15 % sazbou daně, čímž získáme daň, kterou můžeme upravit o slevy na dani. (Marková, 2021)

3.2.2 Inventarizace majetku a dluhů

Inventarizace slouží ke zjištění skutečného stavu majetku a závazků a jeho porovnání s účetním stavem. Údaje zjištěné z inventarizace se zapisují do inventurních soupisů. Inventarizací zjistíme případné rozdíly, kdy skutečný stav je nižší než účetní stav, tudíž se jedná o manko nebo schodek (u peněžních prostředků v hotovosti a cenin), nebo kdy skutečný stav je vyšší než účetní stav a jedná se tedy o přebytek. (Ryneš, 2021)

Inventarizace se provádí fyzicky nebo dokladové. Fyzická inventarizace se provádí u hmotných věcí, u takových, které jdou zvážit, změřit nebo spočítat. Dokladová inventarizace se týká nehmotných věcí, a to pohledávek, závazků, časového rozlišení a rezerv. (Ryneš, 2021)

Inventarizace lze provádět průběžně nebo periodicky. Periodická inventarizace se vykonává k okamžiku sestavení účetní závěrky. Průběžná inventarizace se provádí během celého účetního období, nemusí být zaznamenávána na inventurní soupisy, ale je povolena jen u některých aktiv. (Ryneš, 2021)

V rámci daňové evidence se peněžní prostředky v hotovosti se přepočítají a doloží výčetkou hotovosti a zjištění stav se porovná s částkou uvedenou v peněžním deníku. Peněžní prostředky na bankovních účtech zachycené po otevření účtu 221 se má shodovat s bankovními výpisy. Pohledávky se rozliší dle požadavků a odsouhlasí se jejich zůstatky. Zásoby je potřeba fyzicky zkontrolovat a porovnat s účetním stavem, nejlépe je před přechodem na vedení účetnictví rozprodat a ponechat si jen nutné zásoby, protože zásoby ovlivní při přechodu základ daně. U dlouhodobého majetku je třeba zvážit jeho další použitelnost a případně jej vyřadit. Závazky je také nutné rozlišovat a odsouhlasit zůstatky a odepsat právně zaniklé závazky. (Kadlec a Chalupa, 2006)

3.2.3 Uzavření účetních knih, otevření počátečního účtů rozvážného a převodový můstek

Při uzavření účetních knih a otevření počátečního účtů rozvážného vycházíme z Českého účetního standardu č.002. Při uzavírání účetních knih zjistíme konečné stavy jednotlivých složek aktiv a pasiv a ty pak převedeme k 1. dni účetního období na příslušné rozvahové účty jako jejich počáteční stavy skrze počáteční účet rozvažný. Počáteční zůstatek aktiv se zaúčtuje na účet aktiv na straně Má Dáti a na počáteční účet rozvažný na stranu Dal. Počáteční zůstatek pasiv se oproti tomu zaúčtuje na účet pasiv na straně Dal a na počátečním účtu rozvažném na straně Má Dáti. (Malimánková, c2022)

Převodový můstek slouží pro doložení převodu aktiv a pasiv do účetních knih spolu s daňovým dopadem převodu majetku a závazků. Vytvoření převodového můstku není povinné, žádný předpis jej nenařizuje, avšak je vhodné jej vytvořit ke dni otevření účetních knih. (Kadlec a Chalupa, 2006)

Převodový můstek splňuje funkci správnosti, úplnosti a průkaznosti převodu. Využívá se i pro kontrolu vazeb platných v účetnictví, například dodržení bilanční zásady (neplatí pro knihy podrozvahových účtů), nepřítomnost výsledkových účtů při převodu a dodržení pravidla pro účtování počátečních stavů majetku a dluhů na příslušné strany účtů (majetek se účtuje na stranu Má dáti, dluhy na stranu Dal). (Kadlec a Chalupa, 2006)

Vytvořením převodového můstku lze snáze dodržet bilanční zásadu a stanovit hodnotu, která bude zobrazena na účtu individuálního podnikatele, který se využívá právě pro dorovnání rozdílu mezi aktivy a pasivy a vyjadřuje vklady a výběry podnikatele, případně dary a dotace. Zůstatek tohoto účtu je většinou pasivní, ale může být i aktivní, a to tehdy, pokud podnikatel vykazuje ztrátu nebo si zapůjčil prostředky pro osobní spotřebu. (Kadlec a Chalupa, 2006)

Tabulka 1 Vzorová tabulka pro převodový můstek

Číslo	Text	Účet	Má Dáti	Dal	Vliv na základ daně
1	Bankovní účet	221	2 000 Kč		Bez vlivu

Zdroj: vlastní zpracování dle Kadlece a Chalupy, 2006

3.2.4 Daňový dopad přechodu

Příloha č. 3 k zákonu o daních z příjmů obsahuje informace o daňovém dopadu přechodu z daňové evidence na vedení účetnictví. Základ daně, ve kterém bude zahájeno vedení účetnictví, se zvýší (Zákon č. 586/1992 Sb., 2010-2022):

- a) o hodnotu zásob a cenin,
- b) o hodnotu poskytnutých záloh mimo záloh na hmotný majetek,
- c) o hodnotu pohledávek, které by byly při úhradě zdanitelným příjmem.

Základ daně se sníží (Zákon č. 586/1992 Sb., 2010-2022):

- a) o hodnotu přijatých záloh,

- b) o hodnotu dluhů, které by byly při úhradě výdajem na dosažení, zajištění a udržení příjmů.

Hodnoty pohledávek a dluhů se u plátce DPH uvádí bez daně, pokud byl u dluhů uplatněn odpočet této daně, a u pohledávek, pokud byla splněna daňová povinnost na výstupu. Pohledávky, které jsou vedeny v daňové evidenci za dlužníkem uvedeným v § 24 odst. 2 písm. y), nezvyšují základ daně. (Zákon č. 586/1992 Sb., 2010-2022)

3.2.5 Vnitřní směrnice podniku

Při tvorbě vnitřních směrnic se vychází z různých právních předpisů, například zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví, zákona č. 235/2004 Sb. o dani z přidané hodnoty, zákona č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů, zákoníku práce, daňového řádu, a dalších. (Kovalíková, 2021)

Vnitřní směrnice zajišťují jednotný postup při sledování skutečností v podniku. (Louša, 2014)

Vnitropodnikové směrnice dle Kovalíkové by měly být tvořeny různými zaměstnanci napříč podnikem. Nemělo by se jednat jen o záležitost účetních, ale měly by se na nich podílet i jiní odborníci, například výrobní technik, auditor a majitel firmy. (Kovalíková, 2021)

Mezi povinné vnitřní směrnice patří odpovědnostní řád, podpisové vzory, účtový rozvrh, oceňování majetku a závazků, cestovní náhrady, a další. (Kovalíková, 2021)

Je vhodné, dle Louši (2014), vytvořit i další dobrovolné vnitropodnikové směrnice pro usnadnění fungování účetní jednotky. Řadí zde například směrnici, která by upravovala způsob zpracování opakujících se účetních případů, aby i zaměstnanci, kteří neprovádí určitý typ účetních zápisů, věděli, jak a na základě čeho jsou tyto účetní zápisy vytvářeny, což lze využít poté v budoucnu, kdy nebude přítomen zaměstnanec, který je odpovědný za tento typ účetních zápisů. Dále je vhodné ustanovit i způsob tvorby oprav účetních zápisů, aby se dosáhlo jednoty při jejich vytváření. Jiná směrnice by mohla upravovat sestavení účetní závěrky s určením odpovědností za její provedení. Další směrnice by se mohla zabývat archivací účetních písemností a opět stanovením odpovědností za její provádění nebo by ustanovovala okamžik uskutečnění účetních případů u určitých záležitostech, například stanovit okamžik, ke kterému přepočítávat cizí měny. Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek je často upravován směrnicí, která není povinná. Tato směrnice obvykle stanovuje co do dlou-

hodobého hmotného a nehmotného zařadit, i když je to již upraveno právními předpisy, odpovědnost za toto určení, stanovování data uvedení do užívání nebo metodiku účtování pořízení investičního majetku. Směrnice, která se zabývá zásobami, není tak častá jak směrnice, která upravuje dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek. Je však potřebná například pro stanovení způsobu účtování, způsobu sledování a výpočtu hodnoty zásob a způsoby oceňování zásob. Dobrovolných směrnic je možné vytvořit spoustu, záleží jen na účetní jednotce, jaké bude vytvářet. (Louša, 2014)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 PŘEDSTAVENÍ PODNIKU

Vybraný podnik vlastní fyzická osoba, která podniká na základě živnostenského oprávnění. Fyzická osoba si nepřeje být označena, tudíž nebude zveřejněno, o kterou fyzickou osobu se jedná. Zabývá se zemními a výkopovými pracemi, terénními úpravami a kladením kamenů z lomu, odbahňováním rybníků a čištěním toků a příkopů prostřednictvím zemních strojů, především pásovými bagry, kolovými bagry a krácejícími bagry. Podnikatel má příjmy dle § 7 zákona o daních z příjmu.

Podnikatel je čtvrtletním plátcem daně z přidané hodnoty. Z počátku nezaměstnával žádné zaměstnance, ale postupem času zaměstnal 2 zaměstnance na plný úvazek a investoval do rozšíření hmotného majetku. Daňovou evidenci mu vede externí firma. Po přechodu by zůstal u externí firmy, nechce zaměstnat 3. zaměstnance (účetní).

Podnikatel uvažuje o přechodu z daňové evidence na účetnictví z důvodu osobního, pouze na základě dobrovolnosti. Chtěl by mít větší přehled o jeho stavu podnikání. Nemusí se stát účetní jednotkou z důvodů stanovených zákonem o účetnictví. Uvažuje o přechodu k počátku následujícího roku.

V daňové evidence podnikatel vede peněžní deník, knihu dluhů a pohledávek, karty dlouhodobého majetku, skladové karty, knihu jízd a mzdovou evidenci. DPH uvádí v knize pohledávek a dluhů.

V rámci výpočtu daně je nutno podotknout, že podnikatel je svobodný, nemá děti, pravidelně daruje krev (3x do roka), zaměstnanci jsou bez zdravotního omezení.

Uplatňované daňové slevy:

- a) sleva na poplatníka – 27 840 Kč (v roce 2022 byla sleva na poplatníka zvýšena na částku 30 840 Kč)

Uplatňované nezdanitelné části základu daně:

- a) poskytnutá bezúplatná plnění – podmínky jsou uvedeny v zákoně o dani z příjmu, v platném znění. Patří zde uplatnění darování krve ve výši 3 000 Kč, bezúplatná plnění zdravotnickým institucím, obcím, školským zařízením a dalším. Maximálně lze odečíst 15 % ze základu daně. Podnikatel však uplatňuje jen pravidelné darování krve, které probíhá 3x ročně,

Možné nezdanitelné části základu daně, které by podnikatel mohl v budoucnu mít:

- a) penzijní připojištění – maximálně 24 000 Kč ročně, ale při splnění podmínky naspořené 36 000 Kč ročně. Abychom mohli uplatnit nějakou část penzijního připojištění, musíme první naspořit 12 000 Kč a rozdíl částky naspořené a částky 12 000 Kč si poté můžeme uplatnit. Například si naspoříme 20 000 Kč, tak uplatnit ve výsledku můžeme jen 8 000 Kč,
- b) životní pojištění – maximálně 24 000 Kč ročně.

Možné položky odčitatelné od základu daně, které by podnikatel mohl v budoucnu mít:

- a) daňová ztráta nebo její část (může se odložit její uplatnění do dalšího období, nemusí se uplatnit v následujícím období po stanovení daňové ztráty) – uplatnit se u fyzických osob může do výše úhrnu dílčích základů daně a zároveň lze uplatnit po 5 bezprostředně následujících období po období, kdy tato ztráta vznikla.

5 VYPRACOVÁNÍ PŘEVODU DAŇOVÉ EVIDENCE NA VEDENÍ ÚČETNICTVÍ

5.1 Výpočet daně pro daňové přiznání

Podnikatel měl v roce před eventuálním přechodem z daňové evidence na vedení účetnictví příjmy ve výši 7 533 839 Kč a výdaje ve výši 6 580 763 Kč. Příjmy plynuly z poskytování svých služeb, výdaje byly z velké části tvořeny nákupem materiálu, především pohonných hmot, provozních kapalin a kamenů. Odpisy měl podnikatel ve výši 707 703 Kč. Odpisy jsou považovány za výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů dle §24 zákona č. 586/1992 Sb., o dani z příjmu, v platném znění. Podnikatel má příjmy pouze dle §7 zákona č. 586/1992 Sb., o dani z příjmu, v platném znění. Podnikatel je svobodný, bezdětný, jeho zaměstnanci jsou bez zdravotního znevýhodnění, uplatňuje pouze slevu na poplatníka a odběry krve.

Dílčí základ daně §7 získáme tak, že odečteme od příjmů výdaje.

$$\text{Výpočet: } 7\,542\,897 \text{ Kč} - 6\,580\,763 \text{ Kč} - 707\,703 \text{ Kč} = 245\,431 \text{ Kč}$$

Dílčí základ daně je ve výši 254 431 Kč. Podnikatel uplatňuje odběry krve, které se zahrnují do nezdanitelných částí základu daně, ve výši 9 000 Kč dle §15 zákona č. 586/1992 Sb., o dani z příjmu, v platném znění. Dílčí základ daně se tedy o tuto částku sníží a poté se zaokrouhlí na 100 směrem dolů dle § 16 zákona č. 586/1992 Sb., o dani z příjmu, v platném znění.

$$254\,431 \text{ Kč} - 9\,000 \text{ Kč} = 245\,431 \text{ Kč, zaokrouhleno na } 245\,400 \text{ Kč}$$

Dílčí základ daně v hodnotě 245 400 Kč vynásobíme 15 % sazbou daně, čímž získáme daň, kterou potom upravíme o slevy dani dle §35ba zákona č. 586/1992 Sb., o dani z příjmu, v platném znění.

$$\text{Výpočet: } 245\,400 \text{ Kč} * 0,15 = 36\,810 \text{ Kč}$$

$$\text{Uplatnění slevy na poplatníka výpočet: } 36\,810 \text{ Kč} - 27\,840 \text{ Kč} = 8\,970 \text{ Kč}$$

Výsledná daň, kterou je podnikatel povinen uhradit, je ve výši 8 970 Kč. Podnikateli vznikl závazek vůči státu.

5.2 Inventarizace aktiv a pasiv podniku

Inventarizace byla provedena dokladová i fyzická. Nebyly zjištěny žádné inventarizační rozdíly, tudíž se nemusely ani vyrovnat v daňové evidenci. Vycházelo se z podnikatelových knih, deníku, karet, dokladů a bankovních výpisů. DPH je uváděna jen pro informaci, má svůj vlastní režim (přiznání k DPH a kontrolní hlášení).

Inventarizací byly zjištěny tyto skutečnosti. Popsány jsou z hlediska rozvahy. Podnikatel neeviduje žádný dlouhodobý nehmotný a finanční majetek. Z dlouhodobého hmotného majetku eviduje pouze hmotné movité věci a jejich soubory. V oběžném majetku eviduje zásoby, pohledávky i peněžní prostředky. Časové rozlišení aktiv ani pasiv neeviduje. Z pasiv eviduje vlastní kapitál a závazky z cizích zdrojů. Níže jsou rozepsány zmíněné skutečnosti podrobněji a pro lepší přehlednost vytvářeny i příslušné tabulky.

Podnikatel má ve vlastnictví 3 stroje pro vykonávání své hlavní náplně práce. V rámci odpisů u zmíněných strojů vycházím z toho, že se daňové odpisy rovnají účetním odpisům a dlouhodobý hmotný majetek bude rozlišen analytickými účty pro větší přehlednost a lepší kontrolu. Všechny 3 stroje jsou odpisovány rovnoměrně. Pořizovací cena 1. stroje včetně vedlejších nákladů bez DPH byla 3 558 000 Kč, DPH 21 % 745 500 Kč. Zůstatková cena je 1 120 770 Kč. Celkové daňové odpisy jsou ve výši 2 437 230 Kč. 1. stroj bude evidován na účtu 022, rozlišený analyticky 022.001. Související oprávkky, které budou ve výši daňových odpisů, budou evidovány na účtu 082.001. Pořizovací cena včetně vedlejších nákladů 2. stroje byla 1 012 000 Kč, DPH 21 % 210 000 Kč. Zůstatková cena je 743 820 Kč. Celkové daňové odpisy jsou ve výši 268 180 Kč. 2. stroj bude evidován na účtu 022.002 a oprávkky na 082.002. Pořizovací cena včetně vedlejších nákladů 3. stroje byla 1 155 000 Kč, DPH 21 % 241 500 Kč. Zůstatková cena je 848 925 Kč. Celkové daňové odpisy jsou ve výši 306 075 Kč. 3. stroj bude zaevidován na účtu 022.003 a oprávkky na 082.003. Dále vlastní automobil, odpis rovnoměrný. Pořizovací cena 479 000 Kč, DPH 21 % 100 590 Kč. Zůstatková cena je 319 732 Kč. Celkové daňové odpisy jsou ve výši 159 268 Kč. Vozidlo bude zobrazeno na účtu 022.004 a oprávkky na 082.004.

Tabulka 2 Dlouhodobý hmotný majetek

Majetek	Pořizovací cena	Oprávky	DPH
Stroj č. 1	3 558 000 Kč	2 437 230 Kč	745 500 Kč
Stroj č. 2	1 012 000 Kč	268 180 Kč	210 000 Kč
Stroj č. 3	1 155 000 Kč	306 075 Kč	241 500 Kč
Automobil	479 000 Kč	159 268 Kč	100 590 Kč
Celkem	6 204 000 Kč	3 170 753 Kč	XXX

Zdroj: vlastní zpracování

Ve skladových kartách podnikatel eviduje materiál v hodnotě 20 356 Kč bez DPH, DPH 21 % v hodnotě 4 275 Kč. Materiál v této hodnotě bude celý evidován na účtu 112.001 z důvodu jednotného druhu. Materiál jako palivo, filtry a oleje nezaznamenává ve skladové evidenci z důvodu okamžité spotřeby. Náradí dává podnikatel rovnou do nákladů z důvodu nízké hodnoty. Zásoby dle přílohy č. 3 k zákonu o daních z příjmů, která upravuje přechod z daňové evidence na vedení účetnictví z hlediska daně z příjmů fyzických osob, zvýší základ daně ve zdaňovacím období, ve kterém bylo zahájeno vedení účetnictví.

Neuhrazené krátkodobé pohledávky z obchodních vztahů, které budou inkasovány v roce 2022, jsou ve výši 353 600 Kč. Pohledávky z obchodních vztahů se zobrazí na účtu 311, analyticky rozlišených dle stálých zákazníků, kteří mají přiřazeny své analytické označení pro snadnou orientaci a ostatních zákazníků, kteří jsou evidováni na 1 analytickém účtu. Podnikatel má 7 stálých zákazníků, z toho pohledávky k nim momentálně zaznamenává pouze u 2 z nich. Z hlediska DPH, podnikatel uplatňuje u zmíněných faktur režim přenesené daňové povinnosti, tudíž vystavil faktury bez DPH, odběratel si daň musí dopočítat a přiznat a uplatnit poté nárok na odpočet daně. Neuhrazené pohledávky, které budou zdanitelným příjmem, mají také vliv na základ daně, a to takový, že základ daně zvýší. Jiné pohledávky, kde jsou zaznamenány pohledávky za zaměstnanci, jsou ve výši 24 000 Kč, z titulu záloh na cestovné. Jiné pohledávky pro 1. zaměstnance se zaúčtují na účet 335.001, pro 2. zaměstnance na účet 335.002.

Podnikatel si založil 1 bankovní účet u Fio banky, který využívá k podnikání. Peněžní prostředky na účtu jsou ve výši 400 974 Kč. V pokladně se nachází 25 013 Kč. Ceniny jsou ve výši 44 200 Kč. Ceniny mají vliv na základ daně zvýšením jeho hodnoty. Bankovní účet bude zobrazen na účtu 221, pokladna na účtu 211 a ceniny na účtu 213.

Tabulka 3 Oběžný majetek

Majetek	Hodnota	DPH
Materiál	20 356 Kč	4 275 Kč
Pohledávky z obchodních vztahů	353 600 Kč	XXX
a) Zákazník A	164 000 Kč	XXX
b) Zákazník B	189 600 Kč	XXX
Pohledávky za zaměstnanci	24 000 Kč	XXX
a) Zaměstnanec č. 1	11 000 Kč	XXX
b) Zaměstnanec č. 2	13 000 Kč	XXX
Bankovní účet	400 974 Kč	XXX
Pokladna	25 013 Kč	XXX
Ceniny	44 200 Kč	XXX
Celkem	868 143 Kč	XXX

Zdroj: vlastní zpracování

Krátkodobé závazky z obchodních vztahů jsou ve výši 7 033 Kč bez DPH, DPH 21 % 1 477 Kč. Zobrazí se na účtu 321. Podnikatel má závazky vůči svým zaměstnancům za odpracovaný prosinec ve výši 49 040 Kč. Tyhle čisté mzdy se zobrazí na účtu 331, analyticky rozlišené na účet 331.001 a 331.002. Sociální a zdravotní pojištění za oba zaměstnance jsou závazkem pro zaměstnavatele a jsou ve výši 26 880 Kč. Bude se účtovat na účet 336. Zálohy na daň z příjmů po uplatnění slev na poplatníka jsou ve výši 4 360 Kč se zobrazí na účtu 342. Všechny zmíněné závazky budou mít, dle přílohy č. 3 k zákonu o daních z příjmu, daňový dopad na podnikatele, protože se jedná o výdaj na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Základ daně se tudíž sníží.

Tabulka 4 Krátkodobé závazky z obchodních vztahů a závazky plynoucí z mezd

Závazky	Hodnota	DPH
Krátkodobé závazky z obchodních vztahů	7 033 Kč	1 477 Kč
Zaměstnanci – čistá mzda	49 040 Kč	XXX
Zdravotní pojištění	8 100 Kč	XXX
Sociální pojištění	18 780 Kč	XXX

Zálohy na daň z příjmu	4 360 Kč	XXX
Celkem závazky	87 313 Kč	XXX

Zdroj: vlastní zpracování

Daň z příjmu fyzických osob z podnikání činí 8 970 Kč. Eviduje se na účtu 341. Dále podnikateli zbývá doplatit závazek vůči České správě sociálního zabezpečení ve výši 10 508 Kč a vůči Všeobecné zdravotní pojišťovně vznikl závazek ve výši 5 442 Kč. V přiznání k dani z přidané hodnoty vyplynul z výpočtu DPH podnikateli nadměrný odpočet ve výši 32 527 Kč, který se zobrazí na účtu 343.

Tabulka 5 Závazky z titulu daní podnikatele

Závazky z titulu daní podnikatele	Hodnota	DPH
Daň z příjmu fyzických osob	8 970 Kč	XXX
ČSSZ podnikatel	10 508 Kč	XXX
VZP podnikatel	5 442 Kč	XXX
Celkem		XXX

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 6 Pohledávka vůči státu z titulu daně z přidané hodnoty

Pohledávka z titulu DPH	Hodnota
DPH	Nadměrný odpočet 32 527 Kč
Celkem	32 527 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Na základě bilanční rovnice se aktiva musí rovnat pasivům. Převáděná aktiva mají netto hodnotu 3 933 917 Kč, pasiva 112 233 Kč, tudíž se musí rozdíl vložit na účet individuálního podnikatele – 491 v hodnotě 3 821 684 Kč dle vyhlášky č. 500/2002 Sb. V tomto případě podnikatel nevykazuje ztrátu, nýbrž účet individuálního podnikatele vyjadřuje jeho vklady.

5.3 Převodový můstek

Pro snadnější přechod je níže vytvořen převodový můstek. Vycházelo se z údajů zjištěných inventarizací a tyto údaje byly převedeny na rozvahové účty a byl určen jejich vliv na základ daně.

Tabulka 7 Převodový můstek

Č.	Text	Účet	Má Dáti	Dal	Vliv na základ daně
1 a	PC stroje č. 1	022.001	3 558 000 Kč		Bez vlivu
1 b	Oprávký stroje č. 1	082.001		2 437 230 Kč	Bez vlivu
2 a	PC stroje č. 2	022.002	1 012 000 Kč		Bez vlivu
2 b	Oprávký stroje č. 2	082.002		268 180 Kč	Bez vlivu
3 a	PC stroje č. 3	022.003	1 155 000 Kč		Bez vlivu
3 b	Oprávký stroje č. 3	082.003		306 075 Kč	Bez vlivu
4 a	PC automobilu	022.004	479 000 Kč		Bez vlivu
4 b	Oprávký automobilu	082.004		159 268 Kč	Bez vlivu
5	Materiál	112.001	20 356 Kč		Zvýší
6 a	Pohledávky zákazník A	311.001	164 000 Kč		Zvýší
6 b	Pohledávky zákazník B	311.002	189 600 Kč		Zvýší
7 a	Pohledávky zaměstnanec č. 1	335.001	11 000 Kč		Zvýší
7 b	Pohledávky zaměstnanec č. 2	335.002	13 000 Kč		Zvýší
8	Bankovní účet	221	400 974 Kč		Bez vlivu
9	Pokladna	211	25 013 Kč		Bez vlivu
10	Ceniny	213	44 200 Kč		Zvýší
11	Krátkodobé závazky	321		7 033 Kč	Sníží
12 a	Závazky zaměstnanec č. 1	331.001		24 520 Kč	Sníží
12 b	Závazky zaměstnanec č. 2	331.002		24 520 Kč	Sníží
13	Zálohy daň z příjmů	342		4 360 Kč	Sníží
14	Daň z příjmů podnikatel	341		8 970 Kč	Bez vlivu
15	Závazky ze soc. zabezpeč. a zdrav. poj. zaměstnanci	336		26 880 Kč	Sníží
16	Závazky ze soc. zabezpeč. a zdrav. poj. podnikatel	336		15 950 Kč	Bez vlivu

17	DPH	343	32 527 Kč		Bez vlivu
18	Účet individuálního podnikatele	491		3 821 684 Kč	Bez vlivu

Zdroj: vlastní zpracování

5.4 Zahajovací rozvaha

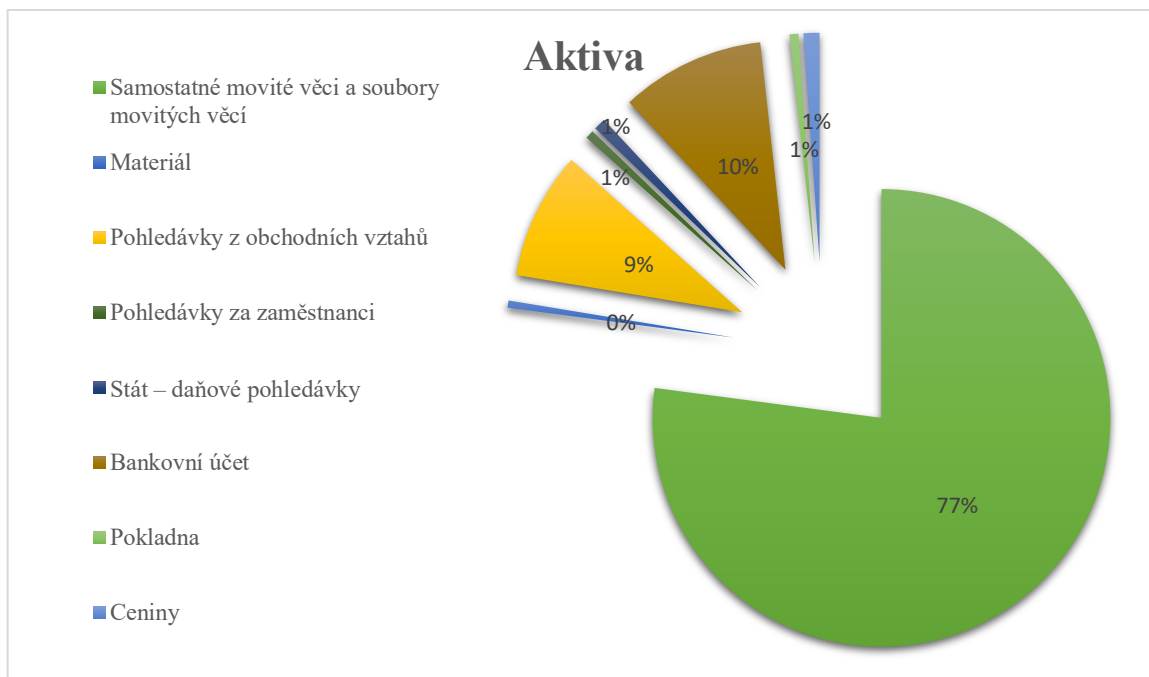
K 1.1.20XX byla sestavena zahajovací rozvaha, kde jsem jsou vypsány zjištěné skutečnosti.

Tabulka 8 Zahajovací rozvaha

AKTIVA			
	Brutto	Korekce	Netto
Dlouhodobý majetek			3 033 247 Kč
Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	6 204 000 Kč	3 170 753 Kč	3 033 247 Kč
Oběžný majetek	900 670 Kč		900 670 Kč
Materiál	20 356 Kč		20 356 Kč
Pohledávky z obchodních vztahů	353 600 Kč		353 600 Kč
Pohledávky za zaměstnanci	24 000 Kč		24 000 Kč
Stát – daňové pohledávky	32 527 Kč		32 527 Kč
Bankovní účet	400 974 Kč		400 974 Kč
Pokladna	25 013 Kč		25 013 Kč
Ceniny	44 200 Kč		44 200 Kč
AKTIVA CELKEM			3 933 917 Kč
PASIVA			
			Minulé úč. období
Vlastní kapitál			3 821 684 Kč
Účet individuálního podnikatele			3 821 684 Kč
Cizí zdroje			112 233 Kč
Krátkodobé závazky z obchodních vztahů			7 033 Kč
Závazky k zaměstnancům			49 040 Kč
Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění			42 830 Kč

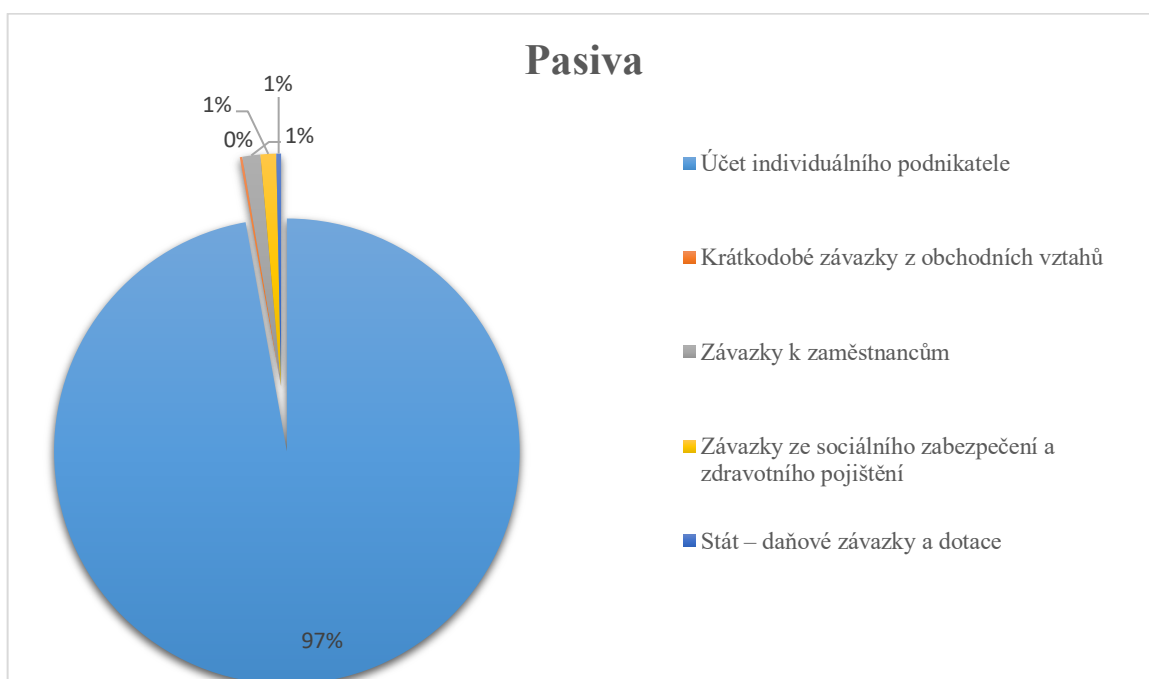
Stát – daňové závazky a dotace	13 330 Kč
PASIVA CELKEM	3 933 917 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 1 Aktiva

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 2 Pasiva

Zdroj: vlastní zpracování

Z obrázků 1 a 2 lze zjistit, že největší podíl na aktivech nese hmotný movitý majetek ve formě bagrů a auta. Velký zůstatek lze sledovat i na bankovních účtech, který tvoří 10 % z aktiv, a pohledávkách za zákazníky, který tvoří 9 %. Největší krytí tohoto majetku poskytují vklady podnikatele. Ostatní položky jsou v této míře zanedbatelné. Můžeme si všimnout u tohoto podnikatele, že svůj majetek nekryje žádnými úvěry, své majetky financuje ze svých zdrojů.

5.5 Otevření účetních knih

Otevření účetních knih se provádí podvojným zápisem mezi účty aktiv a pasiv s počátečním účtem rozvažným (účet 701). Počáteční stavy jednotlivých účtů vychází z inventarizace z konečných stavů majetku a závazků. Níže je vytvořena tabulka pro otevření účetních knih.

Tabulka 9 Otevření účetních knih

Číslo	Zaučtování počátečních stavů	Částka	Strana účtu Má Dáti	Strana účtu Dal
1	Hmotné movité věci a jejich soubory	6 204 000 Kč	022	701
2	Oprávky k HMOV	3 170 753 Kč	701	082
3	Materiál na skladě	20 356 Kč	112	701
4	Pohledávky z obchodních vztahů	353 600 Kč	311	701
5	Pohledávky za zaměstnanci	24 000 Kč	335	701
6	Daň z přidané hodnoty	32 527 Kč	343	701
7	Bankovní účet	400 974 Kč	221	701
8	Pokladna	25 013 Kč	211	701
9	Ceniny	44 200 Kč	213	701
10	Účet individuálního podnikatele	3 833 622 Kč	701	491
11	Krátkodobé závazky z obchodních vztahů	7 033 Kč	701	321
12	Závazky k zaměstnancům	49 040 Kč	701	331
13	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	42 830 Kč	701	336
14	Ostatní přímé daně	4 360 Kč	701	342
15	Daň z příjmů	8 970 Kč	701	341

Zdroj: vlastní zpracování

5.6 Daňový dopad přechodu

Na základě zmíněných skutečností bylo zjištěno, že podnikatel bude mít základ daně ovlivněn zásobami, ceninami, pohledávkami i dluhy. Základ daně dle přílohy č. 3 k zákonu o daních z příjmů bude zvýšen o hodnotu zásob, cenin a pohledávek a snížen o hodnotu dluhů. V tabulce níže jsou rozepsány zjištěné skutečnosti. Vše je uvedeno bez DPH. Základ daně se zvýší o 354 843 Kč.

Tabulka 10 Úprava základu daně

Položky, které zvyšují základ daně	
Materiál	20 356 Kč
Pohledávky z obchodních vztahů	353 600 Kč
Pohledávky za zaměstnanci	24 000 Kč
Ceniny	44 200 Kč
Celkem	442 156 Kč
Položky, které snižují základ daně	
Závazky z obchodních vztahů	7 033 Kč
Závazky k zaměstnancům	49 040 Kč
Zálohy z příjmů	4 360 Kč
Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	26 880 Kč
Celkem	87 313 Kč
Základ daně se zvýší o 354 843 Kč.	

Zdroj: vlastní zpracování

5.7 Vnitropodnikové směrnice

Níže je vytvořena pro ukázkou vnitřní směrnice. Kdyby podnikatel chtěl využít tyto směrnice, musely by se doplnit některé povinné náležitosti, například úplné odkazy na právní předpisy, které dané oblasti upravují, nebo samotné povinné směrnice, které vyplývají z právních předpisů.

Firma A

Platnost od 1.1.20XX do provedení změny

Souhrnný název směrnic: Kompletní směrnice pro účetnictví

Vnitropodnikové směrnice je nutno často aktualizovat. Proto se budou při nových skutečnostech doplňovat o další potřebné oblasti. Níže vytvořené vnitropodnikové směrnice jsou vytvořeny jen pro současnou náplň podnikání.

5.7.1 Směrnice č. 1: Účtový rozvrh

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění posledních předpisů, dle § 14, odst. 2, ukládá povinnost účetním jednotkám sestavit účtový rozvrh, v němž budou uvedeny všechny účty potřebné k zaúčtování všech účetních případů a k sestavení účetní závěrky v dané účetní jednotce.

Účtový rozvrh vytváří a schvaluje externí firma, která zpracovává účetnictví. Účty se doplňují dle potřeby, ale nesmí být rušeny účty, které jsou během účetního období používány.

Účtový rozvrh vychází ze vzorového účtového rozvrhu. Je doplněn o analytické účty používané v účetní jednotce a upraven pro potřeby vybraného podnikatele. Je přiložen v příloze P I.

5.7.2 Směrnice č. 2: Odpisování dlouhodobého hmotného majetku a odpisové plány

Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů, ve znění posledních předpisů, dle § 26 stanovuje hranici dlouhodobého majetku pro uplatňování daňových odpisů. Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění posledních předpisů ukládá povinnost účetním jednotkám sestavit odpisový plán majetku.

Hodnota, od které se bude movitý majetek odpisovat je stanovena na 80 000 Kč. Odpisování movitého majetku bude probíhat rovnoměrným odpisem. Účetní odpis se bude shodovat s odpisem daňovým.

Majetek do hodnoty 80 000 Kč bude dáván přímo do spotřeby.

K okamžiku pořízení úplatně se majetek ocení pořizovací cenou v souladu se zákonem o účetnictví. Při odlišném nabytí majetku se tento majetek ocení opět podle zákona o účetnictví.

Při zařazení dlouhodobého majetku do užívání se vytvoří protokol o tomto zařazení. Při vyřazení se také vytvoří protokol.

Na konci roku se provede inventarizace tohoto majetku, při jeho nepoužitelnosti se vyřadí a provede se zápis.

Tabulka 11 Odpisový plán 1. stroje

Vstupní cena 1. stroje		3 558 000 Kč	
Rok	Sazba	Odpis	Zůstatková cena
2014	5,50 %	195 690 Kč	3 362 310 Kč
2015	10,50 %	373 590 Kč	2 988 720 Kč
2016	10,50 %	373 590 Kč	2 615 130 Kč
2017	10,50 %	373 590 Kč	2 241 540 Kč
2018	10,50 %	373 590 Kč	1 867 950 Kč
2019	10,50 %	373 590 Kč	1 494 360 Kč
2020	10,50 %	373 590 Kč	1 120 770 Kč
2021	10,50 %	373 590 Kč	747 180 Kč
2022	10,50 %	373 590 Kč	373 590 Kč
2023	10,50 %	373 590 Kč	0 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 12 Odpisový plán 2. stroje

Vstupní cena 2. stroje		1 012 000 Kč	
Rok	Sazba	Odpis	Zůstatková cena
2019	5,50 %	55 660 Kč	956 340 Kč
2020	10,50 %	106 260 Kč	850 080 Kč
2021	10,50 %	106 260 Kč	743 820 Kč
2022	10,50 %	106 260 Kč	637 560 Kč
2023	10,50 %	106 260 Kč	531 300 Kč
2024	10,50 %	106 260 Kč	425 040 Kč
2025	10,50 %	106 260 Kč	318 780 Kč
2026	10,50 %	106 260 Kč	212 520 Kč
2027	10,50 %	106 260 Kč	106 260 Kč
2028	10,50 %	106 260 Kč	0 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 13 Odpisový plán 3. stroje

Vstupní cena 3. stroje		1 155 000 Kč	
Rok	Sazba	Odpis	Zůstatková cena
2019	5,50 %	63 525 Kč	1 091 475 Kč
2020	10,50 %	121 275 Kč	970 200 Kč
2021	10,50 %	121 275 Kč	848 925 Kč
2022	10,50 %	121 275 Kč	727 650 Kč
2023	10,50 %	121 275 Kč	606 375 Kč
2024	10,50 %	121 275 Kč	485 100 Kč
2025	10,50 %	121 275 Kč	363 825 Kč
2026	10,50 %	121 275 Kč	242 550 Kč
2027	10,50 %	121 275 Kč	121 275 Kč
2028	10,50 %	121 275 Kč	0 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 14 Odpisový plán automobilu

Vstupní cena automobilu		479 000 Kč	
Rok	Sazba	Odpis	Zůstatková cena
2020	11 %	52 690 Kč	426 310 Kč
2021	22,25 %	106 578 Kč	319 732 Kč
2022	22,25 %	106 578 Kč	213 154 Kč
2023	22,25 %	106 578 Kč	106 576 Kč
2024	22,25 %	106 578 Kč	0 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

5.7.3 Směrnice č. 3: Účtování o zásobách

Zákon o účetnictví, vyhláška č. 500/2002 Sb., v platném znění, spolu s českými účetními standardy upravují účtování zásob.

Zásoby se účtují průběžně metodou A s užitím účtů v účtové třídě 1 Zásoby. Pohonné hmoty se dávají přímo do spotřeby.

K okamžiku uskutečnění účetního případu se materiál ocení pořizovací cenou, při vyskladnění se použije ocenění metodou FIFO.

Na konci roku se provede inventarizace zásob a provede se o ní zápis.

5.7.4 Směrnice č. 4: Opravné položky

Opravné položky jsou upravovány zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění, zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění, Českými účetními standardy, a dalšími právními předpisy.

Použití opravných položek splňuje zásadu opatrnosti při vedení účetnictví. Opravné položky nesmí mít aktivní zůstatek a nepoužívají se pro zvýšení hodnoty majetku.

Při inventarizaci se posuzuje důvod a výše opravných položek.

5.7.5 Směrnice č. 5: Cestovní náhrady

Cestovní náhrady upravují zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v aktuálním znění, zákoník práce v aktuálním znění, občanský zákoník v aktuálním znění, a další.

Zaměstnanci budou vykonávat jen tuzemské pracovní cesty. Cestovat na místa výkonu práce budou spolu se zaměstnavatelem, ve výjimečných případech zaměstnanci využijí svůj vlastní automobil, za které pak dostanou proplaceny náhrady. Pro proplácení pohonných hmot zaměstnanec doloží účtenky o nákupu. Pro proplácení případného ubytování se výše doloží příslušným dokladem. U náhrad a stravného se bude postupovat podle zákona č. 262/2006 Sb., v platném znění.

Stravné se odvíjí od doby strávené na pracovní cestě a od poskytnutí jídla ve formě obědu.

Tabulka 15 Stravné

Číslo	Doba pracovní cesty	Částka
1	Pracovní cesta trvající 5–12 hodin	99 Kč
2	Pracovní cesta trvající 12–18 hodin	151 Kč
3	Pracovní cesta trvající déle jak 18 hodin	237Kč

Zdroj: vlastní zpracování na základě vyhlášky č. 511/2021 Sb., v platném znění

Tabulka 16 Krácení stravného při bezplatném poskytnutí jídla

Číslo	Doba pracovní cesty	Částka
1	Pracovní cesta trvající 5–12 hodin	70 %
2	Pracovní cesta trvající 12–18 hodin	35 %
3	Pracovní cesta trvající déle jak 18 hodin	25 %

Zdroj: vlastní zpracování na základě zákona č. 262/2006 Sb., v platném znění

5.7.6 Směrnice č. 6: Oběh účetních dokladů

Oběh účetních dokladů je upraven zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění, zákonem č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v platném znění a Českými účetními standardy.

Účetní doklady musí být čitelné a trvalé.

Ruční oprava dokladu se provede přeškrtnutím a nadepsáním správného údaje tak, aby byl čitelný původní i nový údaj. Zároveň se připojí podpis osoby, která opravu provedla a také datum, kdy k opravě došlo. Oprava v účetní knize bude provedena vystavením opravného dokladu a tím stornujeme původní účetní zápis a provedeme poté zápis nový. Opět je nutné přiložit datum opravy a podpisový záznam osoby, která opravu provedla.

Na oběhu účetních dokladů se podílí vlastník, zaměstnanci a externí účetní firma. Vlastník, zaměstnanci i externí účetní firma doklady vydávají a přijímají. Archivaci dokladů provádí externí účetní firma, která za ni i zodpovídá. Po uplynutí doby archivace se účetní doklady skartují. Skartaci zajišťuje externí účetní firma.

Podnikatel má vytvořenou datovou schránku, do které má přístup i externí účetní firma. Externí účetní firma má plnou moc pro daňové záležitosti účetní jednotky.

5.7.7 Směrnice č. 7: Podpisové záznamy

Podpisové záznamy upravuje zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění.

Podpisový záznam se provede ručně nebo elektronickým podpisem.

Odpovědné osoby za vybrané skutečnosti v podniku jsou znázorněny v příložené tabulce.

Tabulka 17 Stanovení odpovědnosti za vybrané skutečnosti v účetní jednotce

Číslo	Skutečnosti v podniku	Odpovědná osoba	Podpisový záznam
1	Jednání jménem firmy	Vlastník podniku	
2	Disponování bankovními účty	Vlastník podniku	
3	Odpovědnost za účetní případy	Vlastník podniku	
4	Odpovědnost za náležitosti dokladů	Vlastník podniku	
5	Odpovědnost za vydávání směrnic	Externí účetní firma, vlastník podniku	
6	Odpovědnost za zaúčtování účetních případů	Externí účetní firma	

Zdroj: vlastní zpracování

5.8 Optimalizace daňového dopadu a doporučení

Podnikatel musí značně zvýšit svůj základ daně. Před přechodem by se měl pokusit především inkasovat pohledávky, které eviduje vůči zákazníkům a zaměstnancům. Zásoby a ceniny by měl mít co nejmenší, nepotřebné zásoby a ceniny by mohl prodat, ponechat si jen to nejnnutnější a vyhnout se tak jejich uplatnění v daňovém základu.

Zákon o daních z příjmu, v aktuálním znění, umožňuje podnikateli rozložit hodnotu pohledávek a zásob do až 9 následujících zdaňovacích období počínaje 1. rokem vedení účetnictví. Zároveň při rozdělení pohledávek a zásob do zvoleného počtu po sobě jdoucích obdobích by každé období musel základ daně zvýšit aspoň o nějakou částku, nemůže například po 3 období zvýšit základ daně, jedno období vynechat a pak opět v dalším období základ daně zvýšit. V každém tom období musí zvýšit základ daně alespoň o nějakou částku. Kdyby podnikatel ukončil nebo přerušil činnost, vložil zásoby nebo pohledávky do obchodní korporace nebo by začal uplatňovat paušální výdaje, musel by zbylou hodnotu zásob a pohledávek dodat jednorázově. (Zákon č. 586/1992 Sb., 2010-2022)

Nyní bude vypracována optimalizace daně v současné situaci podnikatele. První rok je doporučeno stanovit pohledávky a zásoby ve výši 43 113 Kč, čímž bude v konečném důsledku dosaženo nulového daňového dopadu na základ daně, protože hodnota cenin a částky 43 113 Kč je stejná jako hodnota položek snižující základ daně, a to 87 313 Kč.

Výpočet: 43 113 Kč + 44 200 Kč = 87 313 Kč

Zbýlá hodnota (354 843 Kč) bude rozložena rovnoměrně po zbývajících 8 let s ohledem na budoucí ekonomické situace podnikatele. Podnikatel uplatňuje momentálně dost odpisů, které snižují rozdíl příjmů a výdajů. Pokud by podnikateli vycházela pro daný rok ztráta, byla by využita a základ daně by se zvýšil o takovou hodnotu pohledávek a zásob, která dorovná ztrátu a bylo by tak urychleno rozložení pohledávek a zásob (tímto případem se budu zabývat níže v modelovém příkladu). Momentálně je však těžké odhadovat budoucí ekonomickou situaci podniku pro rozdělení výše pohledávek a zásob, protože aktuální situace ve světě ovlivněná pandemií způsobenou koronavirem SARS-CoV-2, válkou na Ukrajině a vysokými cenami stavebního materiálu, ovlivňuje podnikání všech subjektů.

Níže je vypracována tabulka s rozložením zbylé hodnoty pohledávek a zásob (354 843 Kč).

Tabulka 18 Rozložení hodnoty pohledávek a zásob

Rok	Výše upravující ZD	Rok	Výše upravující ZD
1.	44 355,375 Kč	5.	44 355,375 Kč
2.	44 355,375 Kč	6.	44 355,375 Kč
3.	44 355,375 Kč	7.	44 355,375 Kč
4.	44 355,375 Kč	8.	44 355,375 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Modelový příklad: Podnikatel v období, kdy přešel na vedení účetnictví, dosáhl ztráty v hodnotě 50 000 Kč, zároveň si začal spořit penzijní připojištění ve výši 36 000 Kč, dále uplatňuje slevu na poplatníka a odběry krve (3x ročně daruje krev). Podnikatel se nezbavil před přechodem cenin ani zásob, žádnou z pohledávek se mu nepodařilo zinkasovat z důvodu vystavení faktur ke konci prosince. Jak již bylo řečeno, podnikatel je svobodný, bezdětný, se zaměstnanci bez zdravotního omezení.

Nejdříve bude stanovena výše základu daně u vybraného podnikatele, ze které vychází po uplatnění slev a nezdanitelných částí základů daně daň nulová ve smyslu, že nevznikne závazek k uhrazení daně.

Aby byla výsledná daň nulová, její výše musí být v podnikatelově případě maximálně 31 040 Kč, protože stanovená sleva na poplatníka pro rok 2022 je 30 840 Kč a částka 200 Kč se nepředepíše a daň se tedy neplatí dle zákona č. 586/1992. Daňová sazba pro fyzické osoby je stanovena na 15 %. Základ daně tedy musí být ve výši 206 900 Kč.

Výpočet: $31\,040 \text{ Kč} / 0,15 = 206\,933,333 \text{ Kč}$, zaokrouhлено na 100 dolů na částku 206 900 Kč, tudíž $206\,900 \text{ Kč} * 0,15 = 31\,035 \text{ Kč}$, $31\,035 \text{ Kč} - 30\,840 \text{ Kč} = 195 \text{ Kč}$

Výsledná daň podnikatele bude 195 Kč, čímž je splněna podmínka pro nulovou výslednou daň (daň do výše 200 Kč).

Před snížením základu daně o nezdanitelné části základu daně (uplatnění darování krve a penzijního připojištění) byla hodnota základu daně ve výši 239 933 Kč.

Výpočet: $206\,933 \text{ Kč} + 9\,000 \text{ Kč} + 24\,000 \text{ Kč} = 239\,933 \text{ Kč}$

První rok podnikatel může dosáhnout základu daně 239 933 Kč. Tento rok měl ztrátu 50 000 Kč, tudíž může svůj základ daně zvýšit o 289 933 Kč.

Výpočet: $239\,933 \text{ Kč} + 50\,000 \text{ Kč} = 289\,933 \text{ Kč}$

Podnikatel tedy zvýší svůj základ daně o 289 933 Kč. Z pohledávek a zásob bývá 64 910 Kč.

Výpočet: $354\,843 \text{ Kč} - 289\,933 \text{ Kč} = 64\,910 \text{ Kč}$

Zmíněná částka 64 910 Kč bude rozdělena do zbylých účetních období nebo uplatněna již v dalším období, případně bude uplatněna hned v období, co podnikatel dosáhl ztráty nebo v období druhém.

Tabulku je vytvořena pro mnou navržené 3 varianty. V prvním případě by se daň zvýšila přibližně o 1 215 Kč, ve druhém případě přibližně o 2 430 Kč, v případě třetím přibližně o 9 735 Kč. Při výpočtu daně je zvýšení základu daně zaokrouhлено na 100 směrem dolů. Předpokládá se využití možnosti první, protože skoro žádný podnikatel nechce platit vyšší daň v kratším horizontu, takže si je radši rozloží do horizontu delšího, i když ani v případě poslední 3. varianty se nejedná o vysokou daň, tudíž může být uhrazena ihned v prvním období vedení účetnictví nebo převedena do období druhého.

Tabulka 19 Rozložení pohledávek a zásob

Rok	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Výše upravující ZD (Kč)	8 113	8 113	8 113	8 113	8 113	8 113	8 113	8 119
	16 227	16 227	16 227	16 229	X	X	X	X
	64 910	X	X	X	X	X	X	X

Zdroj: vlastní zpracování

5.9 Zhodnocení

Na základě provedeného přechodu z daňové evidence na vedení účetnictví bude vybranému podnikateli přínosem pouze podrobnější a přehlednější evidence, kterou ovšem může získat i tak, že si ji povede v rámci daňové evidence. Za negativa považuji zvýšení základu daně a zvýšené náklady, které vyplynou z vedení účetnictví, ať už se jedná o nového mzdového zaměstnance nebo zvýšenými náklady u externí firmy, která by mu účetnictví vedla.

Já osobně bych přechod nedoporučila z důvodů nejisté budoucí ekonomické situace a zároveň za zjištěných skutečností, kdy by se základ daně zvýšil o tak velkou částku. Podnikatel by měl zvážit všechny tyto skutečnosti, popřípadě je vyřešit tak, aby přechod nevyvolal takové zvýšení základu daně. Měl by především zinkasovat pohledávky, které jsou opravdu v jeho případě vysoké. Dále může spotřebovat co největší množství zásob a cenin, případně je i prodat. Záleží tedy na podnikateli, zda začne vést účetnictví, zda pozitiva přechodu převáží nad negativy.

ZÁVĚR

Cílem této práce bylo provést přechod z daňové evidence na vedení účetnictví. K tomuto přechodu jsem si zjistila potřebné informace z odborné literatury a od daňového poradce. V teoretické části jsem tyto informace zužitkovala a snažila jsem se charakterizovat daňovou evidenci a účetnictví, a tím vyslovit rozdíly mezi těmito evidencemi. Zabývala jsem se zde především oblastmi, které se týkají vybraného podnikatele. V praktické části jsem vypracovala kompletní postup pro přechod z daňové evidence na vedení účetnictví. Provedla jsem inventarizaci majetku a dluhů, vypočítala daňovou povinnost k poslednímu roku daňové evidence, sestavila zahajovací rozvalu a otevřela účetní knihy, stanovila daňový dopad a optimalizovala jsem jen, a nakonec vytvořila modelový případ, který by se mohl podnikateli v budoucnu udát, přičemž jsem se ho pokusila i vyřešit.

Zjistila jsem, že pro podnikatele není v jeho dané situaci výhodné přechod provést. Nedoporučuji to. Daňový dopad na něj by byl značný. Podnikatel má 2 pohledávky za odběrateli, které jej značně ovlivňují, ostatní položky, jako třeba zásoby, nejsou tak vysoké, nemají takový vliv na základ daně. Podnikatel by je musel zinkasovat před přechodem. Momentálně by podnikatel při rozložení pohledávek a zásob musel základ daně zvýšit o 44 355 Kč po 8 účetních obdobích mimo první období, kdy by mohl zvolit takovou hodnotu zvýšení základu daně, která by měla nulový daňový dopad na podnikatele. Zároveň momentální situace rostoucích cen ve světě, obzvláště vysoká inflace v České republice, válka na Ukrajině, pandemie způsobená koronavirem SARS-CoV-2 a celková nejistota v podnikání není zrovna příznivým stavem pro takové rozhodování při skutečnosti, že podnikatel nemá povinnost přechodu z daňové evidence na vedení účetnictví danou zákonem. Jedná se jen o jeho soukromé rozhodnutí bez podmínění například banky a úvěrem, protože podnikatel neuvažuje momentálně o rozšíření svého podnikání. Pouze má zájem o větší přehled v jeho ekonomické situaci, ale tenhle přehled si může zajistit i v daňové evidenci, a to vedením všech informací, které potřebuje a chce znát.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

CARDOVÁ, Zdenka, 2010. *Daňová evidence a účetnictví individuálního podnikatele. 2.*, aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR. ISBN 978-80-7357-502-1.

DUŠEK, Jiří a Jaroslav SEDLÁČEK, 2020. *Daňová evidence podnikatelů ...* Sedmnácté vydání. Praha: Grada. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 978-80-271-1035-3.

DUŠEK, Jiří, 2008. *Převod daňové evidence na vedení účetnictví: podle právního stavu k ...* Praha: Grada Publishing. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 80-247-1434-5.

GRYGAROVÁ, Ing. Milena, 2019. Evidence příjmů a výdajů v daňové evidenci. *Daně pro lidi* [online]. Poradce Podnikatele, spol. s r.o. [cit. 2022-04-13]. Dostupné z: <https://www.daneprolidi.cz/aktualita/evidence-prijmu-a-vydaju-v-danove-evidenci-top.htm>

GOLA, Petr, 2022. Opravné a dodatečné daňové priznání: Jaký je v nich rozdíl?. *E15* [online]. Praha: CZECH NEWS CENTER [cit. 2022-05-15]. Dostupné z: <https://www.e15.cz/finexpert/danove-priznani/opravne-a-dodatecne-danove-priznani-jaky-je-v-nich-rozdil-1366758>

HORÁK, PH.D., Ing. Josef, c1997-2022. Čtení účetních výkazů mezi řádky. *Živnostník.cz: portál pro živnostníky a drobné podnikatele* [online]. Praha: Verlag Dashöfer, nakladatelství [cit. 2022-04-20]. Dostupné z: <https://www.zivnostnik.cz/33/cteni-ucetnich-vykazu-mezi-radky-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4Ese11EiNjoMQoi3ehGYe2PCvkK6Y68lBwg/>

Jak správně vést knihu jízd, c2022. *IDoklad* [online]. Brno: Solitea [cit. 2022-04-20]. Dostupné z: <https://www.idoklad.cz/blog/jak-spravne-vest-knihu-jizd>

KADLEC, Jiří a Rostislav CHALUPA, 2006. *Převod daňové evidence na vedení účetnictví: komentář a příklady, zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, vyhláška č. 500/2002 Sb.* Olomouc: ANAG. Daně, účetnictví (ANAG). ISBN 80-726-3327-9.

KOVALÍKOVÁ, Hana, 2021. *Vnitřní směrnice pro podnikatele. 15.* aktualizované vydání. Olomouc: ANAG. Účetnictví (ANAG). ISBN 978-80-7554-323-3.

KUBÁTOVÁ, Bc. Alena Haas, c2022. Přejechod z daňové evidence na účetnictví. *Portál.pohoda.cz* [online]. Jihlava: STORMWARE [cit. 2022-04-21]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/prechod-z-danove-evidence-na-ucetnictvi/>

KUBÁTOVÁ, Bc. Alena Haas, c2022. Směrná účtová osnova pro podnikatele. *Portál.pohoda.cz* [online]. Jihlava: STORMWARE [cit. 2022-05-05]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/smerna-uctova-osnova-pro-podnikatele/>

KUNEŠ, Zdeněk, 2021. *DPH ...: výklad s příklady*. Sedmnácté vydání. Praha: Grada Publishing. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 978-80-271-3144-0.

LOUŠA, František, 2014. *Vnitropodnikové směrnice v účetnictví*. 6. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing. Účetnictví a daně. ISBN 978-80-247-5172-6.

MALIMÁNKOVÁ, Ludmila, c2022. ČÚS č. 002 – Otevírání a uzavírání účetních knih. *GT News* [online]. Praha: Grand Thornton [cit. 2022-05-06]. Dostupné z: <https://www.gtnews.cz/publikace/cus-c-002-otevirani-a-uzavirani-ucetnich-knih/>

MARKOVÁ, Hana, 2021. *Daňové zákony 2021, úplná znění platná k 1.1.2021*. 32. vydání. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-3130-3.

MÜLLEROVÁ, CSC., prof. Ing. Libuše, c1997-2022. Přehled o peněžních tocích (cash flow). *Živnostník.cz: portál pro živnostníky a drobné podnikatele* [online]. Praha: Verlag Dashöfer, nakladatelství [cit. 2022-04-20]. Dostupné z: https://www.zivnostnik.cz/33/prehled-o-peneznich-tocich-cash-flow-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4EuQ6YBx7GiD-wNFc8fI8F0nE/?version_year=2019

NIGRIN, Ing. Jiří, 2018. Zásoby v daňové evidenci. *DU.cz: Daně, účetnictví, právo, práce a mzdy pro profesionály* [online]. Praha: Verlag Dashöfer, nakladatelství [cit. 2022-04-13]. Dostupné z: <https://www.du.cz/33/zasoby-v-danove-evidenci-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4EupUNKaXSr6wKgjHokTlq7E/>

PILÁTOVÁ, Jana, 2016. *Daňová evidence: komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ: daň z přidané hodnoty, daň silniční, daň z nemovitých věcí, sociální pojištění, zdravotní pojištění*. 11. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG. Daně, účetnictví (ANAG). ISBN 978-80-7554-020-1.

RYNEŠ, Petr, 2021. *Podvojný účetnictví a účetní závěrka: průvodce podvojným účetnictvím k ...* 21. aktualizované vydání. Praha: ANAG. Účetnictví (ANAG). ISBN 978-80-7554-303-5.

SKÁLOVÁ, Jana, 2020. *Podvojný účetnictví 2020*. Dvacáté šesté vydání. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-1034-6.

ŠTEKER, Karel a Milana OTRUSINOVÁ, 2016. *Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví*. 2., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-0048-4.

WILD, John J., 2019. *Financial accounting: Information for Decisions*. 9th edition. New York: NY: McGraw-Hill Education. ISBN 978-1-259-91704-2.

Základy účetnictví v kostce: vše, co potřebujete vědět, 2021. *Money S3* [online]. Solitea [cit. 2022-04-13]. Dostupné z: <https://money.cz/novinky-a-tipy/ucetnictvi-2/jednoduche-ucetnictvi-snadny-zpusob-uctovani-jen-nekoho/>

Zákon č. 563/1991 Sb.: Zákon o účetnictví, c2010-2022. *Zákony pro lidi* [online]. Zlín: AION CS [cit. 2022-04-14]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-563>

Zákon č. 586/1992 Sb., c2010-2022. *Zákony pro lidi* [online]. Zlín: AION CS [cit. 2022-04-25]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-586>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

OSVČ Osoba samostatně výdělečně činná

DPH Daň z přidané hodnoty

PC Pořizovací cena

mil. milion

mld. miliarda

Kč Korun českých

č. číslo

Sb. sbírka

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Aktiva	46
Obrázek 2 Pasiva.....	46

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Vzorová tabulka pro převodový můstek	33
Tabulka 2 Dlouhodobý hmotný majetek	41
Tabulka 3 Oběžný majetek	42
Tabulka 4 Krátkodobé závazky z obchodních vztahů a závazky plynoucí z mezd	42
Tabulka 5 Závazky z titulu daní podnikatele.....	43
Tabulka 6 Pohledávka vůči státu z titulu daně z přidané hodnoty.....	43
Tabulka 7 Převodový můstek.....	44
Tabulka 8 Zahajovací rozvaha	45
Tabulka 9 Otevření účetních knih.....	47
Tabulka 10 Úprava základu daně.....	48
Tabulka 11 Odpisový plán 1. stroje	49
Tabulka 12 Odpisový plán 2. stroje	50
Tabulka 13 Odpisový plán 3. stroje	51
Tabulka 14 Odpisový plán automobilu	51
Tabulka 15 Stravné.....	52
Tabulka 16 Krácení stravného při bezplatném poskytnutí jídla	53
Tabulka 17 Stanovení odpovědnosti za vybrané skutečnosti v účetní jednotce	54
Tabulka 18 Rozložení hodnoty pohledávek a zásob	55
Tabulka 19 Rozložení pohledávek a zásob.....	56

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Účtový rozvrh

PŘÍLOHA P I: ÚČTOVÝ ROZVRH

Účtová třída 0 - Dlouhodobý majetek

01 - Dlouhodobý nehmotný majetek

- 013 Software
- 014 Ocenitelná práva
- 015 Goodwill
- 019 Jiný dlouhodobý nehmotný majetek

02 - Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný

- 021 Stavby
- 022 Hmotné movité věci a jejich soubory
 - 022.001 Stroj č. 1
 - 022.002 Stroj č. 2
 - 022.003 Stroj č. 3
 - 022.004 Automobil
- 029 Jiný dlouhodobý hmotný majetek

03 - Dlouhodobý hmotný majetek neodpisovaný

- 031 Pozemky
- 032 Umělecká díla a sbírky

04 - Nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek

- 041 Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku
- 042 Pořízení dlouhodobého hmotného majetku

05 - Poskytnuté zálohy na dlouhodobý majetek

- 051 Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek
- 052 Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek
- 053 Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek

07 - Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku

- 072 Oprávky k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje
- 073 Oprávky k softwaru
- 074 Oprávky k ocenitelným právům
- 075 Oprávky ke goodwillu
- 079 Oprávky k jinému dlouhodobému nehmotnému majetku

08 - Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku

- 081 Oprávky ke stavbám

- 082 Oprávky k hmotným movitým věcem a jejich souborům

- 082.001 Oprávky ke stroji č. 1

- 082.002 Oprávky ke stroji č. 2

- 082.003 Oprávky ke stroji č. 3

- 082.004 Oprávky k automobilu

- 085 Oprávky k pěstitelským celkům trvalých porostů

- 086 Oprávky k základnímu stádu a tažným zvířatům

- 089 Oprávky k jinému dlouhodobému hmotnému majetku

09 - Opravné položky k dlouhodobému majetku

- 091 Opravná položka k dlouhodobému nehmotnému majetku

- 092 Opravná položka k dlouhodobému hmotnému majetku

- 093 Opravná položka k dlouhodobému nedokončenému nehmotnému majetku

- 094 Opravná položka k dlouhodobému nedokončenému hmotnému majetku

- 095 Opravná položka k poskytnutým zálohám na dlouhodobý majetek

- 096 Opravná položka k dlouhodobému finančnímu majetku

- 097 Oceňovací rozdíl k nabytému majetku

- 098 Oprávky k oceňovacímu rozdílu k nabytému majetku

Účtová třída 1 - Zásoby

11 - Materiál

- 111 Pořízení materiálu

- 112 Materiál na skladě

- 112.001 Materiál – písty

- 119 Materiál na cestě

15 - Poskytnuté zálohy na zásoby

- 151 Poskytnuté zálohy na materiál

19 - Opravné položky k zásobám

- 191 Opravná položka k materiálu

- 197 Opravná položka k zálohám na materiál

Účtová třída 2 - Krátkodobý finanční majetek a peněžní prostředky (Aktiva a Pasiva)

21 - Peněžní prostředky v pokladně

211 Pokladna

213 Ceniny

22 - Peněžní prostředky na účtech

221 Bankovní účty

23 - Krátkodobé úvěry

231 Krátkodobé bankovní úvěry

232 Eskontní úvěry

24 - Krátkodobé finanční výpomoci

241 Emitované krátkodobé dluhopisy

249 Ostatní krátkodobé finanční výpomoci

25 - Krátkodobý finanční majetek

258 Krátkodobý finanční majetek

26 - Převody mezi finančními účty

261 Peníze na cestě

29 - Opravné položky ke krátkodobému finančnímu majetku

291 Opravná položka ke krátkodobému finančnímu majetku

Účtová třída 3 - zúčtovací vztahy

31 - Pohledávky (krátkodobé i dlouhodobé)

311 Pohledávky z obchodních vztahů

311.001 Pohledávky k firmě A

311.002 Pohledávky k firmě B

311.003 Pohledávky k firmě C

311.004 Pohledávky k firmě D

311.005 Pohledávky k firmě E

311.006 Pohledávky k firmě F

311.007 Pohledávky k firmě G

311.008 Pohledávky k ostatním firmám

312 Směnky k inkasu

314 Poskytnuté zálohy – dlouhodobé a krátkodobé

315 Ostatní pohledávky

32 - Závazky (krátkodobé)

321 Závazky z obchodních vztahů

322 Směnka k úhradě

324 Přijaté provozní zálohy

325 Ostatní závazky

33 - Zúčtování se zaměstnanci a institucemi

331 Zaměstnanci

331.001 Zaměstnanec A

331.002 Zaměstnanec B

333 Ostatní závazky vůči zaměstnancům

335 Pohledávky za zaměstnanci

335.001 Pohledávky za zaměstnancem A

335.002 Pohledávky za zaměstnancem B

336 Zúčtování s institucemi sociál. zabezpečení a zdravot. pojištění

336.100 Sociální pojištění

336.200 Zdravotní pojištění

34 - Zúčtování daní a dotací

341 Daň z příjmů

342 Ostatní přímé daně

343 Daň z přidané hodnoty

343.001 DPH snížená

343.002 DPH základní

345 Ostatní daně a poplatky

346 Dotace ze státního rozpočtu

347 Ostatní dotace

349 Vyrovnávací účet pro DPH

37 - Jiné pohledávky a závazky

371 Pohledávky z prodeje závodu

372 Závazky z koupě závodu

374 Pohledávky z pronájmu

378 Jiné pohledávky

379 Jiné závazky

38 - Přejícné účty aktiv a pasiv

381 Náklady příštích období

382 Komplexní náklady příštích období

383 Výdaje příštích období

384 Výnosy příštích období

385 Příjmy příštích období

388 Dohadné účty aktivní

389 Dohadné účty pasivní

39 - Opravná položka k zúčtovacím vztahům a vnitřní zúčtování

391 Opravná položka k pohledávkám

395 Vnitřní zúčtování

Účtová třída 4- kapitálové účty a dlouhodobé závazky

41 - Základní kapitál a kapitálové fondy

411 Základní kapitál

412 Emisní ážio

413 Ostatní kapitálové fondy

414 Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků

417 Rozdíly z přeměn společností

418 Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách společností

419 Změny základního kapitálu

42 - Fondy ze zisku a převedené výsledky hospodaření

421 Zákonný rezervní fond

422 Nedělitelný fond

423 Statutární fondy

426 Jiný výsledek hospodaření minulých let

427 Ostatní fondy

428 Nerozdělený zisk minulých let

429 Neuhrazená ztráta minulých let

43 - Výsledek hospodaření

431 Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení

45 - Rezervy

451 Rezervy podle zvláštních právních předpisů

452 Rezerva na důchody a podobné závazky

453 Rezerva na daň z příjmů

459 Ostatní rezervy

46 - Dlouhodobé závazky k úvěrovým institucím

461 Bankovní úvěry

47 - Dlouhodobé závazky

471 Dlouhodobé závazky – ovládající a řídicí osoba

472 Dlouhodobé závazky – podstatný vliv

473 Emitované dluhopisy

474 Závazky z pronájmu

475 Dlouhodobé přijaté zálohy

478 Dlouhodobé směnky k úhradě

479 Jiné dlouhodobé závazky

48 - Odložený daňový závazek a pohledávka

481 Odložený daňový závazek a pohledávka

49 - Individuální podnikatel

491 Účet individuálního podnikatele

Účtová třída 5 - náklady

50 - Spotřebované nákupy

501 Spotřeba materiálů

502 Spotřeba energie

503 Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek

51 - Služby

511 Opravy a udržování

512 Cestovné

513 Náklady na reprezentaci

518 Ostatní služby

52 - Osobní náklady

521 Mzdové náklady

524 Zákonné sociální pojištění

525 Ostatní sociální pojištění

526 Sociální náklady individuálního podnikatele

527 Zákonné sociální náklady

528 Ostatní sociální náklady

53 - Daně a poplatky

531 Daň silniční

532 Daň z nemovitostí

538 Ostatní daně a poplatky

54 - Jiné provozní náklady

541 Zůstatková cena prodaného dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku

542 Prodaný materiál

543 Dary

544 Smluvní pokuty a úroky z prodlení

545 Ostatní pokuty a penále

546 Odpis pohledávky

548 Ostatní provozní náklady

549 Manka a škody z provozní činnosti

55 - Odpisy, rezervy, komplexní náklady příštích období a opravné položky v provozní oblasti

551 Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku

552 Tvorba a zúčtování rezerv podle zvláštních právních předpisů

554 Tvorba a zúčtování ostatních rezerv

555 Tvorba a zúčtování komplexních nákladů příštích období

557 Zúčtování oprávek k oceňovacímu rozdílu k nabytému majetku

558 Tvorba a zúčtování zákonných opravných položek v provozní činnosti

559 Tvorba a zúčtování opravných položek v provozní činnosti

56 - Finanční náklady

- 562 Úroky
- 563 Kurzové ztráty
- 566 Náklady z finančního majetku
- 568 Ostatní finanční náklady
- 569 Manka a škody na finančním majetku

57 - Rezervy a opravné položky ve finanční oblasti

- 574 Tvorba a zúčtování finančních rezerv
- 579 Tvorba a zúčtování opravných položek ve finanční činnosti
- 585 Aktivace materiálu a zboží
- 586 Aktivace vnitropodnikových služeb
- 587 Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku
- 588 Aktivace dlouhodobého hmotného majetku

59 - Daně z příjmů, převodové účty a rezerva na daň z příjmů

- 591 Daň z příjmů z běžné činnosti splatná
- 592 Daň z příjmů z běžné činnosti odložená
- 595 Dodatečné odvody daně z příjmů
- 597 Převod provozních nákladů
- 598 Převod finančních nákladů
- 599 Rezerva na daň z příjmu

Účtová třída 6 - výnosy**60 - Tržby za vlastní výkony a zboží**

- 602 Tržby z prodeje služeb
- 602.001 Výkopové práce, úpravy, čištění
- 602.002 Pronájem stroje

64 - Jiné provozní výnosy

- 641 Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
- 642 Tržby z prodeje materiálu
- 644 Smluvní pokuty a úroky z prodlení
- 646 Výnosy z odepsaných pohledávek
- 648 Ostatní provozní výnosy

66 - Finanční výnosy

- 662 Úroky
- 663 Kursové zisky
- 665 Výnosy z dlouhodobého finančního majetku

- 666 Výnosy z krátkodobého finančního majetku

- 668 Ostatní finanční výnosy

69 - Převodové účty

- 697 Převod provozních výnosů
- 698 Převod finančních výnosů

Účtová třída 7 - závěrkové a podrozvahové účty**70 - Účty rozvažné**

- 701 Počáteční účet rozvažný
- 702 Konečný účet rozvažný

71 - Účet zisků a ztrát

- 710 Účet zisků a ztrát